Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 25 июль 1973 йил, чоршанба ✦ № 173 (15.647). ✦ Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР УРТОҚЛАР!

- ИЮЛЬ—ҲОСИЛ ТАҚДИРИНИ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ. КУСАККА КУСАК, ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚУШИШ УЧУН КУРАШИНГ.
- ҒУЗАЛАРНИ ҚОНДИРИБ СУҒОРАЙЛИК. УСИШ ВА РИВОЖЛАНИШДАН ОРҚАДА ҚОЛГАН НИҲОЛЛАРНИ ТАБАҚАЛАБ ПАРВАРИШЛАЙЛИК.
- ҒУЗАЛАРНИ «ШАРБАТ»ГА ҚОНДИРИНГ. ЧЕКАНКАНИ СИФАТЛИ УТКАЗИШ ЧОРАЛАРИНИ КУРАЙЛИК.
- ҚУСАҚ ҚУРТИ ВА БОШҚА ҒУЗА ҲАШОРОТЛАРИНИ ҚИРИБ ТАШЛАНГ.

МАОРИФИМИЗ ИСТИҚБОЛИ

Мамлакатимизда маорифга умумхалқ, умумдавлат, умумпартия иши деб қаралади. Буни кенг жамоатчилик муҳокамасига қўйилиб, яқинда СССР Олий Советининг VI сессиясида якдиллик билан қабул қилинган «Халқ маорифи тўғрисида ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг қонун Асослари»да ҳам кўриш мумкин. Қонун Асослари лойиҳасига мамлакатимиз бўйича уч мингдан зиёд таклиф ва мулоҳазаларнинг билдирилиши ёшларга таълим-тарбия бериш масалалари халқни нақадар тўлқинлантириб, ғоят қизиқтираётганлигини кўрсатади.

Кўпминг сонли республикамиз маорифчилари ҳам барча совет кишилари қатори қонун Асослари лойиҳасининг муҳокамасида фаол қатнашиб, ўзларининг қимматли таклиф ва фикр-мулоҳазаларини баён этдилар. Бугунги кунда улар СССР Олий Совети сессиясида қабул қилинган қонун Асосларини зўр қониқиш ва мамнуният билан кутиб олдилар.

Халқ маорифи тўғрисидаги янги ҳужжат катта социал аҳамиятга эга. Бепоён она-Ватанимизда вужудга келтирилган демократик халқ маорифи системаси гражданларнинг ўрта ва олий таълим олишларини, ижодий қобилиятларини ва ижтимоий активликларини ҳар томонлама изчил ривожлантириш учун реал имкониятларни амалда таъминлаб бермоқда.

Маориф даражасининг тўхтовсиз ўсиши мамлакатимизда экономика ва маданиятни ривожлантиришнинг муҳим омилларидан бири бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам халқ маорифи партия ва давлат органларининг, совет жамоатчилигининг ҳамиша диққат марказида.

Партия XXIV съезди жамият ва фан-техника революцияси талабларига мувофиқ бутун маориф системасини янада такомиллаштириш вазифасини қўйган. Шу мақсадда кейинги йилларда ўрта умумий таълим, ҳунар-техника, олий мактабни янада ривожлантиришга қаратилган муҳим қарорлар қабул қилинди. Бу ҳужжатлар бутун маориф системамизнинг конкрет программасини ўзида акс эттирган.

Янги қонун ана шу йўналишда қўйилган яна бир муҳим қадам ҳисобланди. Шубҳасиз, бу ҳужжат совет халқ маорифи тарихига ёрқин саҳифа бўлиб киради.

Қонун Асосларининг ҳар бир бўлим ва моддаси партия XXIV съездининг ҳаётбахш қарорлари руҳи билан суғорилган бўлиб, таълим-тарбия ишлари ҳозирги замон талабларига мувофиқлаштирилган, давримизнинг фан-техника тараққиёти даражасига мослаштирилган. Кенг жамоатчиликнинг таклиф ва истаклари, фикр ва мулоҳазалари билан бойитилган янги ҳужжатда мамлакатимизда халқ маорифини келгусида янада ривожлантириш истиқболлари, халқ маорифи органларининг вазифалари, ҳуқуқ ва бурчлари, мактабларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш йўллари, ўқитувчилар учун қулайлик ҳамда имтиёзлар яратиш, ёш авлодни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашнинг маркснча-ленинча принциплари ўз ифодасини топган.

Янги қонун Асосларида кейинги йилларда совет халқ маорифи системасида юз берган сифат ўзгаришлари мужассамлангандир. Буни серқуёш Ўзбекистонимиз мисолида ҳам яққол кўрса бўлади. Улуғ Октябрь арафасида аҳолиси деярли ёппасига саводсиз бўлган ўлкамизнинг бугунги қиёфаси тубдан ўзгариб кетди. Ҳозир республикамиздаги тўққиз мингдан ортиқ мактабда 3,5 миллион бола таълим-тарбия оляпти, 180 мингдан зиёд ўқитувчи самарали меҳнат қиляпти. Ўзбекистоннинг ҳар ўн минг аҳолисига умумий таълим мактабларининг 2743 ўқувчиси тўғри келади.

Тез суръатлар билан ривожланиб бораётган халқ хўжалигимиз учун малакали ишчи кадрлар тайёрлашда ҳам катта ўзгаришлар содир бўлди. Республикамизда 160 га яқин ихтисосликни ўргатувчи 132 та ҳунар-техника билим юрти ишлаб турибди. Ҳозиргача улар ярим миллиондан ортиқ малакали ишчини етиштириб чиқарди. Ўзбекистон меҳнаткашлари халқ маорифи соҳасида эришаётган улкан ғалабаларини партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлиги билан боғламоқдалар, бу ютуқларни мамлакатимиздаги барча халқларнинг бузилмас бирлиги ва дўстлиги, қардошларча беғараз ёрдами, аввало, улуғ рус халқининг сахий ёрдами, деб билмоқдалар.

Янги ҳужжатда ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг халқ маорифи соҳасидаги компетенциялари, болаларга мактабгача тарбия ва ўрта таълим беришдан тортиб, уларнинг олий таълим олишигача бўлган барча босқичлари бир-бирига уйғун йўналишда аниқ кўрсатилган. Айниқса, мактабгача тарбия вазифалари, болалар муассасаларига педагогик раҳбарлик алоҳида таъкидланган. Янги қонун умумий ўрта таълимни изчиллик билан амалга ошириш учун мустаҳкам замин яратиш билан бирга, ўрта ҳунар-техника ва ўрта махсус ҳамда олий ўқув юртларининг ривожланиш йўлларини ҳам аниқ белгилаб берди. Мактаб ўрта маълумот олишнинг асосий формаси бўлганлиги учун ҳам қонунда, айниқса, унинг вазифалари ва принциплари бирма-бир ишлаб чиқилган, таълим ва тарбия мақсадларининг бирлиги алоҳида таъкидланган.

Қонун Асослари ўқувчиларнинг онгли касб танлашларини кўзда тутади. Ёшларни касб танлашга йўллаш мақсадида умумий ўрта таълим мактабларида факультатив машғулотлар ташкил этилади. Худди шу мақсадда айрим фанларни, меҳнат, санъат ва спортнинг ҳар хил турларини назарий ва амалий жиҳатдан чуқур ўргатадиган мактаблар ва синфлар ҳам ташкил этилиши мумкин.

Халқ маорифи тўғрисидаги янги ҳужжатда умумий таълим мактабининг ўқувчиларга боп бўлиши таъкидланиши алоҳида аҳамият касб этади. Мактабнинг ўқувчиларга территориал жиҳатдан боп бўлиши мактабларнинг районлар бўйича мақбул жойлаштирилиши билан, қишлоқ жойларда ўқувчиларнинг мактабга ва мактабдан бепул элтиб қўйилиши билан, мактаблар ҳузурида шинам интернатлар очиш йўли билан таъминланади.

Фан-техника революцияси шароитида юқори малакали кадрлар тайёрлашнинг роли тобора ортиб боряпти. Мамлакат экономикаси ва хўжаликнинг бошқа соҳаларининг юксалиши кўп жиҳатдан марксизм-ленинизм назариясини эгаллаган, чуқур назарий билимларга ва амалий кўникмаларга эга бўлган юқори малакали мутахассисларга боғлиқдир. Янги қонунда мутахассис кадрлар тайёрлаш сифатини доимий такомиллаштиришнинг аҳамияти таъкидланади. Давр билан ҳамнафас қадам ташлаши учун ҳозирги мутахассис тўхтовсиз ўқиши лозим. Олий мактабда фундаментал ва махсус тайёргарликнинг давоми стажировка ҳисобланади. Қонун олий таълимнинг бу янги формасини ўзида мустаҳкамлаган.

Янги ҳужжатни кенг аҳоли ўртасида пропаганда қилиш ва тушунтириш ишларини олиб бориш, уни ҳаётга татбиқ этишнинг конкрет тадбирларини ишлаб чиқишда республика Маориф, Олий ва ўрта махсус таълим министрликлари, ҳунар-техника таълими Давлат комитети ҳамда маориф органлари партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликда ташкилий-тарбиявий ишларни олиб боришлари талаб этилади. Катта ҳажмдаги бу улкан ишларни муваффақиятли амалга ошириш муқаддас бурчимиздир. Шундай экан, янги йилдан бошлаб кучга кирадиган қонун Асосларининг ҳар бир бўлим ва моддасида қўйилган юксак талабларга оғишмай амал қилишга эришиш кенг жамоатчиликнинг, биринчи галда халқ маорифчиларининг энг муҳим вазифаларидан биридир.

Янги ҳужжат бутун жамият манфаатларини, унинг бугунги куни, айниқса, келажаги манфаатларини ўзида мужассамлаштирган. Бу ҳужжат бизнинг улкан мулкимиз — халқ маорифи ва маданиятини янада бойитиш манбаи бўлиб қолади.

Л. И. БРЕЖНЕВ Э. ФОРНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев шу йил 24 июлда Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Франция парламент делегациясининг бошлиғи, Франция Республикаси Миллат мажлисининг раиси Э. Форни қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида Совет — Франция муносабатларини ривожлантириш ва халқаро аҳволга доир актуал масалалар юзасидан фикрлашиб олинди. Шу муносабат билан Европада ва бутун дунёда тинчлик ва хавфсизлик манфаатларини кўзлаб, СССР билан Франция ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорликни янада кучайтириш муҳим эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Катта майдонларда гектаридан 40 центнердан ошириб пахта хирмони кўтаришга мустаҳкам замин яратаётган Қўшкўпир районидаги Олтибой Қурбонов номли колхоз заршунослари ғўза қатор ораларига учинчи комплекс ишлов беришни муваффақиятли тамомлаб, тўртинчи парваришни тезкорлик билан ўтказмоқдалар. Суратда: (чапда) колхознинг бош агрономи Р. Рўзимов ва колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор С. Оллобергановлар ҳосил тугунчаларини кўздан кечирмоқда. Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг Гулхан Пардабоева бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари ғўза қатор ораларига тўртинчи ишлов беришни муваффақиятли тамомладилар. Суратда: (ўнгда) бригада бошлиғи Г. Пардабоева.

Қ. Отаев (ЎзТАГ) ва И. Глауберзон фотолари.

Н. В. ПОДГОРНИЙ ДАНГ КУАНГ МИНГА ОРДЕН ТОПШИРДИ

23 июль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Кремлда Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг аъзоси, Жанубий Вьетнам Республикасининг СССРдаги элчиси Данг Куанг Минга Халқлар дўстлиги орденини топширди. У тараққийпарвар ва тинчликсевар кучларнинг халқаро бирдамлигини мустаҳкамлаш, Совет—Вьетнам дўстлигини ривожлантириш ва кучайтириш ишидаги хизматлари учун шу мукофотга сазовор бўлган эди.

Бизнинг мамлакатимизда, деди Н. В. Подгорний, Данг Куанг Миннинг Совет Иттифоқи ва Вьетнам халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик, бирдамлик ва ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлашдан иборат олижаноб ишга катта ҳисса қўшган таниқли сиёсий арбоб эканлигини яхши биладилар.

Халқлар ўртасида бирдамлик ва мустаҳкам дўстликнинг қардошлик туйғулари ВДР партия-ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқига қилган ва яқиндагина тамом бўлган визити вақтида яна бир марта яққол намойиш қилиб кўрсатилди, деди сўзини давом эттириб Н. В. Подгорний. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ана шу учрашувлар вақтида бундай деди:

«Биз Вьетнам Демократик Республикаси билан Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг позицияси билан бирдаммиз ҳамда Париж битимини ҳамма томонлар тўла-тўкис ва бекаму кўст бажаришини талаб қиламиз. Мамлакатимиз Вьетнамга бағишланган халқаро конференциянинг якунловчи ҳужжатига имзо чекканлиги айни шуни билдиради».

Пролетар интернационализми руҳида тарбияланган совет халқи ўзининг вьетнамлик қардошларига мадад бериб келди ва мадад бераверади.

Н. В. Подгорний Данг Куанг Минни юксак мукофот билан яна бир марта чин кўнгилдан табриклади ва унга сиҳат-саломатлик, шахсий бахт саодат ва янги лавозимдаги ишида катта муваффақиятлар тилади. У Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг ва Муваққат революцион ҳукуматининг раҳбарларига, Жанубий Вьетнамнинг барча ватанпарварларига қардошлик саломи топширди.

Данг Куанг Минь юксак мукофот учун СССР Олий Совети Президиумига астойдил миннатдорчилик изҳор этди.

Ана шу юксак мукофотни олиш чоғида мен буни, аввало, Жанубий Вьетнам аҳолисига ва жангчиларига, ўз ватанининг мустақиллиги ва озодлиги учун фидокорона кураш олиб борган, Вьетнам—Совет дўстлигини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келган барча кишиларга кўрсатилган илтифот деб биламан.

Ҳурматли ўрток Леонид Ильич Брежнев ВДР партия-ҳукумат делегацияси шарафига ўтказилган қабул маросимидаги нутқида айтганидек, уруш кунларида Совет—Вьетнам дўстлигининг таъсирчанлиги ва кучи яққол исботланганлигига мен ғоят аминман. Эндиги тинчлик кунларида совет кишилари вьетнамлик ўртоқлар билан бирга халқларимизнинг қардошлигини янада кўпроқ мустаҳкамлашга аҳд қилганликларини билдирмоқдалар.

У Жанубий Вьетнам халқи, Миллий озодлик фронти ва Муваққат революцион ҳукумати номидан катта, қимматли, қардошлик ёрдами учун Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, Совет ҳукуматига ва бутун совет халқига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди.

Мукофотни топшириш вақтида СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари Р. А. Ульяновский, Вьетнамни қўллаб-қувватловчи совет комитетининг раиси, ВЦСПС секретари П. Т. Пименов ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Шу куни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Жанубий Вьетнам Республикасининг элчиси Данг Куанг Минь ўз юртига жўнаб кетиши муносабати билан уни қабул қилди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе иштирок этди. (ТАСС).

ТАРТАР—ФРОТ КАНАЛИ ҚУРИЛИШИДА

БАҒДОД, 19 июль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигида Ироқнинг миллий байрами муносабати билан ўтказилган тантаналарда қатнашган КПСС делегацияси Тартар—Фрот канали қурилишида бўлди. Яқин Шарқдаги ана шу жуда катта канални қуришда Совет Иттифоқи Ироққа актив ёрдам бермоқда.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар қурилишнинг бориши билан танишдилар, бўлажак канал ўзанидан олти миллионинчи куб метр тупроқни қазиб олиш маросимида ҳозир бўлишди, салкам 200 ироқлик қурувчи таълим олаётган ўқув марказини кўздан кечиришди.

Қурилиш майдонларидан бирида қурувчиларнинг митинги бўлиб ўтди. Митингда КПСС делегациясининг бошлиғи Ш. Р. Рашидов ва Ироқ вакиллари нутқ сўзладилар. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов ўз нутқида бундай деди:

Ҳурматли дўстлар, ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети, барча совет коммунистлари ва совет халқи номидан сизларни, Тартар—Фрот канали қурувчиларини самимий табриклашга ва Ироқ Республикасининг катта байрами билан дўст ироқ халқини, унинг раҳбарларини табриклашга ижозат бергайсиз. Ироқлик азиз дўслар, дўст Ироқда ишлаётган совет кишилари, сизларга шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг саломи ва эзгу тилакларини алоҳида зўр мамнуният билан топшираман:

КПСС делегацияси ҳамма жойда жуда самимий, ўртоқларча кутиб олинмоқда, биз ироқ халқининг биринчи социализм мамлакати бўлган Совет Иттифоқига, партиямиз билан совет халқига дўстлик ва хайрихоҳлик ҳис-туйғулари билан қараётганлигини ҳамма жойда сезиб турибмиз. Биз бундан ғоят хурсандмиз ва сизларга самимий миннатдорчилигимизни изҳор этамиз.

Бизнинг фикримизча, социал-иқтисодий ва сиёсий ривожланиш соҳасида дўст ироқ халқи орттирган тажрибанинг кўпгина ибратли жиҳатлари бор. Биз кейинги йилларда ироқ халқи ҳаётида Ироқдаги миллий демократик партиялар ва кучларнинг самарали ҳамкорлигини вужудга келтириш ва ривожлантиришда катта муваффақиятга эришилганлигидан иборат катта аҳамиятга эга бўлган фактни таъкидлаб ўтмоқчимиз. Шу йил 17 июлда Араб Социалистик уйғониш партияси (БАСС) ва Ироқ Компартияси вакиллари миллий ҳаракат хартиясини имзолаганлиги бу соҳадаги муҳим босқич бўлди. 1970 йил мартида курдлар проблемасини демократик асосда тинч бартараф этиш тўғрисида битим имзоланганлиги ҳамда Ироқнинг шимолида араб аҳолисига ҳам, шунингдек курд аҳолисига ҳам катта қурбонлар келтирган ўзаро қирғин уруши тўхтатилганлиги Ироқдаги тараққийпарвар режимнинг энг катта ютуқларидан бири бўлди. Ўша пайтдан бери шу битимни амалий равишда бажариш йўлида анчагина иш қилинди. Бош секретарь, президент Аҳмад Ҳасан Ал-Бакр бошчилигидаги Араб Социалистик уйғониш партиясининг империализмга қарши йўли ироқ халқининг манфаатларига мос бўлиб тушаётганлиги ва бу йўл қўллаб-қувватланаётганлигини фактлар кўрсатиб турибди.

Азиз дўстлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партияси кенг кўламдаги дўстона Совет — Ироқ муносабатларини давлат йўли билан ҳам, сиёсий ва жамоат ташкилотлари йўли билан ҳам мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга қатъият билан муттасил ҳаракат қилиб келмоқда. Биз бу муносабатларни жаҳон социализми кучларининг миллий озодлик ҳаракати билан иттифоқининг ифодаси деб, империализмга қарши кураш фронти кучайиб бораётганлигининг далили деб биламиз.

1972 йил 9 апрелда мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланганлиги дўстона Совет — Ироқ муносабатларини ривожлантиришнинг тарихий палласи бўлиб қолганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман.

Совет Иттифоқи билан Ироқ ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкам ва самарали эканлигини таъкидлаш билан бирга, биз ана шу дўстлик ва ҳамкорликни ёқтирмаётган доиралар тўғрисида гапирмай ўта олмаймиз. Биз аввало империализм, сионизм ва реакцияни, шунингдек арабларнинг «дўстлари» ниқобига яшириниб олиб, араб мамлакатлари, шу жумладан ироқ халқларини социалистик ҳамдўстликдан яккалаб қўйиш ва уларни ёлғизликда қолдиришдек ҳунук вазифани ўз зиммасига олган кимсаларни назарда тутамиз. Улар очиқ равшан кўриниб турган фактларга хилоф равишда Совет Иттифоқининг сиёсатига туҳмат қилмоқдалар, арабларнинг антиимпериалистик кучлари сафларига адоват уруғларини сочмоқдалар, Советларга қарши кампанияларни бошлашга уринмоқдалар. Мана шундай иғвогарликларга ва Совет — Араб дўстлигининг ҳамма душманларига муносиб зарба беришни араб халқларининг шу манфаатлари талаб қилмоқда.

КПСС билан Совет давлати КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасини амалга оширишга изчиллик билан муттасил ҳаракат қилмоқдалар. Бу программа халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун империалистик агрессия сиёсатига қарши кураш программасидир.

(Давоми иккинчи бетда)

Катта ғалаба

Днепропетровск области давлатга дон сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини бажарди

Днепропетровск областининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари дон ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилиб, давлатга дон сотиш юзасидан 1973 йил учун олган социалистик мажбуриятларинн муваффақиятли бажардилар.

Ғалла қабул қилиш пунктларига 1055 минг тонна дон топширилди. Бу эса халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан анча кўпдир. Пландаги 472 минг тонна ўрнига 970 минг тонна буғдой сотилди. Жавдар, арпа ва дуккакли дон экинлари харид қилиш планлари ҳам ошириб бажарилди. Давлатга дон сотиш давом этмоқда.

Область колхозчилари ва совхоз ходимлари, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари куч-ғайратларини ҳосил ўрим-йиғимини туғаллашга, давлатга маккажўхори ва бошқа кечки экинлар дони сотиш планларини бажаришга, кузги экинлар экишга, ем-хашак тайёрлашга ва чорва қишловини ўтказишга қаратмоқдалар.

МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлиги корхоналарининг коллективлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, меҳнатда катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Шу йил 24 июлда маҳсулотни реализация қилиш етти ойлик планини бажардилар ва 107,4 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга эришдилар.

Министрлик корхоналарининг ходимлари ойнинг охиригача яна кўплаб маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар ва етти ойлик топшириқни 104,5 процент қилиб бажаришга эришиш учун курашни давом эттирмоқдалар. Шунингдек, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 14,3 процент ўсишни қўлга киритишга аҳд қилдилар.

КАТТА КРЕМЛЬ САРОЙИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

Москвадаги VIII халқаро кинофестиваль тамом бўлганлиги муносабати билан СССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитети ва СССР Кинематографчилар союзи 23 июль куни Катта Кремль Саройининг Георгий залида қабул маросими ўтказдилар.

Қабул маросимида жюри аъзолари ва фестиваль меҳмонлари, совет маданиятининг арбоблари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари, журналистлар ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

СССР Олий Советининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Франция Миллат мажлисининг делегацияси 24 июлда Тошкентга келди.

Тошкент аэропортида меҳмонларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Раисининг ўринбосари З. Исроилова, республика Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. М. Пўлатова, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари ва жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар.

* * *

Миср Араб Республикаси Араб Социалистик иттифоқи Марказий Комитети аъзоси, Миср Араб Республикаси Халқ мажлисининг депутати Аҳмад Муҳаммад Иброҳим Юнус бошчилигидаги шу иттифоқ делегацияси Ўзбекистон бўйлаб қилган сафарини тамомлади.

Делегация аъзолари Мирзачўлда қўриқ ерларни ўзлаштириш тажрибаси билан танишдилар. Улар «Голодностепстрой» раҳбарлари билан суҳбатлашдилар, Пахтакор районидаги «Самарқанд» совхозига бордилар. Меҳмонлар Калинин районидаги Охунбобоев номли колхозда ҳам бўлдилар. Улар Ўзбекистон ССР Маданият министрлигида қабул қилиндилар.

* * *

Бельгия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Р. Горт Овер бошчилигидаги Бельгия Коммунистик партияси партия ходимларидан бир группаси республикамизда бир неча кун меҳмон бўлиб турди. Бельгиялик меҳмонлар Тошкент, Самарқанд ва Бухоро ҳаёти билан танишдилар.

Бельгия Компартияси партия ходимлари 24 июлда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилиндилар.

* * *

Танганьика африкаликлар миллий иттифоқи партияси Марказий Комитетининг ва Тану миллий ижроия комитетининг аъзоси Се Леман Мхазаму бошчилигида КПСС Марказий Комитети таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган шу партия делегацияси Тошкентга келди.

Делегация Ўзбекистонда бир неча кун бўлиб, республика бўйлаб сафар қилади. (ЎзТАГ).

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ — БЕШ ЙИЛЛИК ҚАНОТИ

ТАЖРИБА ВА ТАШАББУС

Яқинда «Правда Востока» газета редакцияси Ўзбекистон Компартияси Фарғона шаҳар комитети ва Фарғона шаҳар инженерлар кенгаши билан ҳамкорликда «Фарғонада НОТ» деб номланган навбатдаги плакатни босмадан чиқарди. Унда Фарғона шаҳар саноат корхоналарида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш йўли билан меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, қабул қилинган социалистик мажбуриятларни ҳамда тўққизинчи беш йиллик план-топшириқларини ошириб бажариш борасида тўпланган тажрибалар ҳикоя қилиб берилган.

Фуран бирикмалари химия заводида, меҳнатни шчекиноликлар методи асосида ташкил этишга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Бу метод кам куч сарфлаб, кўплаб маҳсулот ишлаб чиқариш имконини беради. Заводда шчекинoликлар методини тезда ўзлаштириш учун комплекс тадбирларни ишлаб чиқувчи комиссия ташкил этилди. Корхона ишлаб чиқариш цехларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш яхши йўлга қўйилганлиги туфайли маҳсулот сифати яхшиланяпти, меҳнат унумдорлиги ошяпти.

Азот ўғитлари заводида ҳам НОТ бўйича ишлаб чиқилган планларни жорий этиш қизғин тус олган. 1970 йилда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича 45 тадбир ишлаб чиқилган бўлса, ўтган йили 104 тадбир ишлаб чиқилди. Бу тадбирларнинг кўпчилик қисми ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бундан завод катта иқтисодий самара кўрмоқда. Нефтни қайта ишлаш заводи ишчи, инженер-техник ходимлари эса ўз кучлари билан суюқ битумни идишларга қуйиш учун автоматлаштирилган коллектор яратишди. Бу механизм шарофати билан энди битум тегишли идишларга жуда осон қуюлмоқда. Қўл меҳнати анча енгиллашди. Шунингдек, битумни темир йўл платформаларига ёки автомашиналарга юклаш ишлари ҳам механизациялаштирилди. Заводда НОТ планлари ўз вақтида жорий этилаётганлиги туфайли тўққизинчи беш йилликнинг ўтган икки йили мобайнида 211,4 минг сўм давлат маблағи тежаб қолинди. Тўқимачилик комбинатида эришилаётган муваффақиятлар бундан ҳам қувончли. Беш йилликнинг икки ярим йили ичида корхонада НОТнинг 11 та комплекс плани жорий қилинди. Натижада 92 киши оғир юмушлардан халос этилиб, бошқа ишлаб чиқариш участкаларига ўтказилди. Меҳнат унумдорлиги 1,3 процент ўсди.

Фарғонадаги пиллакашлик фабрикаси, химиявий толалар заводи, 14-қурилиш тресті, ёғ-мой комбинати, газ аппаратлари ва пахта тозалаш заводлари каби қатор корхоналарда ҳам меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича ишлаб чиқилган планлар кенг жорий этилмоқда. Плакатда ана шулар ҳақида ҳикоя қилинган.

Шуни айтиш керакки, бу плакат — «Правда Востока» газетаси чиқарган «Фарғонада НОТ» серияли плакатларнинг тўртинчисидир. Бундай плакатлар Тошкент, Андижон, Самарқанд саноат корхоналари фаолияти ҳақида ҳам чиқарилди. Айниқса, Тошкент кабель заводи маъмурияти ва партия ташкилоти билан ҳамкорликда тайёрланган плакат диққатга сазовордир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қошидаги фан-техника тараққиётига ёрдам кўрсатиш республика кенгашининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида «Правда Востока» газета редакцияси, Фарғона шаҳар партия комитети ва шаҳар инженерлар кенгашининг бу соҳадаги тажрибаси алоҳида таъкидланди. Ишлаб чиқаришни механизациялаштириш ва автоматлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун коллективлар олиб бораётган кураш асосий ўринни олган махсус нашр — «Фарғонада НОТ» плакатларини чиқариш бўйича тажрибаларидан кенг фойдаланиш тавсия этилди.

БАЙРОҚДОР КОРХОНА

Каттақўрғон ун-тегирмон комбинатида тўққизинчи беш йиллик вазифаларини ҳал этиш йўлида қизғин меҳнат қилиняпти. Темир йўл станциясининг шундоққина биқинида жойлашган бу корхонада тун-кун ҳаёт қайноқ. Комбинатнинг арпа-буғдой ва бошқа донлар учун мўлжалланган кенг майдонларида юк ортиш-тушириш механизмлари узлуксиз ишлайди. Цехлардаги хом ашёни қайта ишлаб тайёр ҳолга келтирувчи агрегатлар ва механизмлар бетиним гувиллайди. Юк ортилган машиналар, тележкалар узоқ-яқиндаги чорвадор хўжаликлар сари равона бўлади. Шуниси характерлики, бу ерда ҳар бир транспортга юк ортиш ва керакли ҳужжатларни расмийлаштириш учун бор-йўғи 15-20 минут вақт сарфланади. Ишнинг ана шундай тезкорлик билан уюштирилиши сабабли буюртмачи қийналмайди, ишлаб чиқарилган маҳсулот узоқ муддат тўхтаб қолмайди. Аниқроғи, бу тезкорлик корхонада ҳар куни ишлаб чиқарилаётган 125-150 тонна омухта ем ва кўплаб унни турли жойлардаги буюртмачиларга бемалол жўнатиш учун имкон беряпти.

Кейинги йиллар комбинат учун юксалиш йиллари бўлди. 1972 йил учун белгиланган план-топшириқлар муддатидан қирқ беш кун илгари уддаланди, планга қўшимча қарийб бир миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили ҳам салмоқли ва шарофатли бўлиши ҳозирдан кўриниб турибди. Йил бошидан бери маҳсулот сотиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш планлари ой сайин муттасил ортиғи билан бажарилмоқда. Кейинги бир ойнинг ўзида буюртмачиларга пландан ташқари 523 минг сўмлик сифатли маҳсулот жўнатилди.

Биз корхона директори Дўст Эшбековдан қўлга киритилаётган ютуқларга калит бўлаётган омиллар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик:

— КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг омухта ем саноатини янада юксалтириш борасидаги қарори асосида корхонамизда ишни бутунлай янгича — прогрессив методлар асосида ташкил эта бошладик. Бир қанча эски станоклар, механизмлар ўрнига янгилари, бақувват ва унумлироқлари ўрнатилди. Булар самарадорликни тобора оширяпти.

Корхонада меҳнат ресурсларидан, янги техника ва технологиядан унумли фойдаланиш яхши самара беряпти. Юк ортиш, тушириш, ун тортиш, омухта ем тайёрлаш ишларида оғир қўл меҳнати ва эскирган механизмлар ўрнини мукаммал техника воситалари, автоматлар эгаллаяпти.

Корхона коллективи бу йил Каттақўрғон, Нурота, Иштихон районларининг ғаллакорлари етиштирган дондан 13 минг тоннасини қабул қилиб олади. Бунинг учун барча ускуна-жиҳозлар, транспортёрлар, дон узатувчи механизмлар, тош-тарози хўжалиги, лабораториялар айни кунларда узлуксиз ишлаб турибди. Дон қабул қилиш кўнгилдагидек ўтяпти.

Р. ЧИНМИРЗАЕВ.

Планетамиз ХАБАРЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити кейинги вақтлардаги энг катта тарихий воқеалардан бири бўлди. Олий даражадаги Совет — Америка музокаралари марказига тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш масалалари қўйилди. Натижада СССР билан АҚШ ўртасида ядро урушининг олдини олиш тўғрисида муҳим битимга эришилди. Ўз-ўзидан равшанки, халқаро кескинлик юмшатилиши хотиржамликка берилишни оқлашга асос бўлиб хизмат қилмаслиги керак.

Исроилнинг араб мамлакатларига қилган жиноятқорона ҳужуми натижасида вужудга келган Яқин Шарқдаги хатарли уруш манбаини тугатишга алоҳида эътибор берилиши керак. Бунга, аввало, Исроил қўшинларини 1967 йилда босиб олинган ҳамма араб ерларидан чиқариб юбориш йўли билан эришилиши мумкин. Шундай қилинмас экан, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги тақдири учун хотиржам бўлиш мумкин эмас. Бу гап Яқин Шарқдан бошқа жойлардаги халқларга ҳам тааллуқлидир. Можаро шу райондаги ҳамма халқлар ва давлатларнинг ҳуқуқлари ҳамда манфаатларини, шу жумладан фаластинлик араб халқи манфаатларини ҳам таъминлаш принциплари асосида бартараф этилиши керак. Совет Иттифоқи араб халқларини доимо қўллаб-қувватлаб келди ва бундан буён ҳам доимо ва қатъият билан қўллаб-қувватлайверади, бу ишда улуғ социалистик давлатнинг бутун обрў-эътиборидан фойдаланади. Бу масалада Совет Иттифоқи асло иккиланаётгани йўқ ва ҳеч қачон иккиланмайди.

Ўртоқлар, дўстлар!

ТАРТАР—ФРОТ КАНАЛИ ҚУРИЛИШИДА

Биз Ироқда қисқа муддат бўлган вақтимизда Ироқ халқининг миллий экономикани ривожлантиришда ва мамлакатни ажнабий компанияларга қарамликдан халос этишда эришган катта муваффақиятлари билан танишдик. Ироқ халқининг кучғайрати ва меҳнатсеварлиги туфайли, Ироқ ҳукуматининг, Ироқ тараққийпарвар кучлари иттифоқининг ташкилотчилик роли туфайли ана шу муваффақиятларга эришиш мумкин бўлди.

Ленин васиятларини амалга ошираётган бизнинг мамлакатимиз ёш давлатларнинг миллий экономикасини ривожлантиришда уларга кўмаклашишни ўзининг интернационал бурчи деб ҳисоблайди. Ироқда Совет Иттифоқи ёрдамида шимолий Румайладаги нефть кони, Искандариядаги қишлоқ хўжалик машинасозлик заводи, ойна заводи ва бошқа объектлар қурилди. Ҳозирги вақтда мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик кўпгина соҳаларда, шу жумладан ирригация объектлари қурилиши соҳасида ривожланиб бормоқда.

Бой ер ресурсларига эга бўлган мамлакат — Ироқ қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга ва уни сув билан таъминлашга катта эътибор бермоқда. Ҳозир биз қандай қурилаётганлигини кўриб турган Тартар—Фрот канали Фрот дарёси ҳавзасида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эга бўлади. Ироқда қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришга ва халқ фаровонлигини оширишга кўмаклашади. Ўз кўлами жиҳатидан бу канал бутун дунёда шу турдаги энг катта объектларнинг бири бўлади.

Канал қурилишида Совет ва Ироқ мутахассислари қалин дўст бўлиб қолишди, қудратли совет техникаси муваффақиятли равишда ўзлаштирилмоқда. Бизнинг мамлакатимизда, хусусан Ўзбекистон ССРда ҳам катта кўламдаги гидротехника иншоотлари қурилмоқда. Бу соҳада биз ҳам катта тажриба орттирдик. Ана шу ажойиб қурилишда ишлаётган совет ишчилари ва инженерлари ироқлик дўстлари билан бирга Тартар—Фрот каналини муваффақиятли равишда қуриб битказиш учун ҳамма кучларини ишга соладилар. Совет ва Ироқ ишчилари билан мутахассислари қўлниқўлга бериб меҳнат қилиб, канални муваффақиятли равишда қуриб битказишларига аминмиз.

Ўртоқлар, бунёдкорлик ишингизда сизларга муваффақиятлар тилайман.

Яшасин Совет—Ироқ дўстлиги ва ҳамкорлиги!

Давлат министри Азиз Шариф Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни табриклаб, Ироқ билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳар томонлама муносабатларни ривожлантиришнинг муҳим аҳамиятини таъкидлади. Ироқ социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлик қилган тақдирдагина тез ривожланиб, тараққиётга эришиши мумкин, деди у. Ироқ тараққийпарвар Араб мамлакатларининг авангардида бораётганлигини ва империализмга қарши курашда Ироқ социалистик мамлакатларнинг ва аввало Совет Иттифоқининг мададига таянаётганлигини Азиз Шариф таъкидлаб ўтди.

Қурилиш раҳбари бош инженер Муҳаммад ал-Абубий ўз нутқида бундай деди: Тартар—Фрот канали — Совет—Ироқ самарали ҳамкорлиги туфайли, иккала мамлакат халқларининг мустаҳкам дўстлиги асосида барпо этилаётган кўпгина иншоотларнинг биридир.

Техник Махлуф Аббос митингда ироқлик ишчилар номидан нутқ сўзлади. Биз, деди у, бизга ёрдам бераётган Совет Иттифоқидан миннатдормиз, биз, Ироқ меҳнаткашларига катта кўмак бераётган совет ишчилар синфига ташаккур билдирамиз.

БОЛГАРИЯ. Габрово юмор, ҳазил-мутойиба маскани сифатида машҳур. Лекин, габроволиклар ҳазилдан ташқари унумли меҳнат қилишни ҳам билишади. Бу ерда донги оламга кетган пойафзаллар, газламалар, трикотажлар, электроподъёмниклар, электр-ҳисоблаш машиналари ва бошқа хил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Суратда: Габровонинг марказий қисми.

БТА — ТАСС фотоси.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ЖАЗОИРДА БЎЛИШИ

ЖАЗОИР. 24 июль. (ТАСС). Маданий ва илмий ҳамкорлик тўғрисидаги битимга мувофиқ СССР Журналистлар союзининг делегацияси Жазоирда меҳмон бўлиб турибди. Делегация составида СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретари, «ИЗВЕСТИЯ» газетаси бош редакторининг ўринбосари, «СССР — Жазоир» дўстлиги жамияти раисининг ўринбосари Ю. И. Баланенко ва «Совет Ўзбекистони» газетасининг бош редактори М. Қ. Қориев бор. Делегацияни 23 июлда Жазоир Миллий озодлик фронти партияси аппаратидаги ахборот бўлимининг мудири «Жазоир—СССР» дўстлиги жамияти раҳбарлигининг аъзоси Ш. Массадия қабул қилди.

Суҳбатда Миллий озодлик фронти марказий аппарати ва «Жазоир—СССР» дўстлиги жамияти раҳбарлигининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

⊙ ҚОҲИРА, 23. Мисрдаги июль революциясининг 21 йиллиги муносабати билан бу ерда Араб Социалистик иттифоқи Марказий Комитети билан Миср Араб Республикаси халқ мажлисининг қўшма йиғилиши очилди.

⊙ БОГОТА. Ўтган йили Колумбияда истеъмол молларининг нархи 14 процент ошди, шу йилнинг биринчи ярмида эса ўрта ҳисобда 15,3 процент кўтарилди. Колумбия президенти Мисаэль Пастран Барреро миллий конгрессда сўзлаган нутқида ана шу маълумотларни келтирди.

ГАЗЕТХОНЛАР ИЛТИМОСИГА КЎРА

СУВАЙШ КАНАЛИ

XIX асрнинг ўрталарида ҳозирги Миср Араб Республикасининг территориясида қурилган Сувайш канали Осиё, Африка ва Европа қитъаларини бир-бири билан боғловчи муҳим транспорт йўлидир. Канал Миср меҳнаткашларининг қўли билан қурилган бўлса ҳам (қурилиш даврида 120 минг мисрлик ўлган эди), унинг хўжайинлари чет эл империалистлари — француз, инглиз, голланд ва америка монополистлари эдилар.

Каналнинг умумий узунлиги 173 километр, кенглиги 120-150 метр чуқурлиги эса 12-13 метрдир. Канал зонасида кемалар ёқилғи ва озиқ-овқат запасларини олишлари ҳамда ремонтда туришлари мумкин. Каналнинг шимолида жойлашган Порт-Саид ва унинг шимолидаги Сувайш шаҳарларида ремонт устахоналари ва доклар бор. Ҳажми 80 минг тоннадан каттароқ бўлган кемалар, айниқса ҳозирги пайтда қурилаётган супертанкерлар каналдан ўта олмаса ҳам, унинг иқтисодий аҳамияти бениҳоя каттадир. Чунки канал Осиёдан, масалан Форс қўлтиғидан, Ғарбий Европагача бўлган масофани 11875 милядан (Африка қитъасининг энг жанубидаги Яхши Умид бурунини айланиб ўтганда) 4763 милягача қисқартирди. Иккинчидан ҳажми 100 минг тоннадан каттароқ кемалар ҳам унча кўп эмас. Шунинг учун ҳам каналдан ўтадиган кемаларнинг сони ва юкларнинг миқдори йилдан йилга кўпайиб борди. Чунончи 1935 йили Сувайш канали орқали 32 миллион тонна, 1951 йили — 80 миллион тонна, 1955 йили қарийб 108 миллион тоннача юк ташилган эди. Лекин канални фойдаланишдан олинадиган катта даромад — тахминан 100 миллион долларнинг атиги 3 процентигина Миср давлатига, қолганлари эса империалистларнинг пўлат сандиқларига тушар эди.

Миср халқи чет эл мустамлакачиларининг зулмидан қутилиш, Сувайш каналини ўзининг асл эгасига қайтариш учун узоқ кураш олиб борди. 1952 йилги июль революциясидан кейин ҳокимият тепасига келган прогрессив кучлар бу курашга раҳбарлик қилиб, унинг ғолибона тугалланишини таъминладилар. 1956 йил 26 июль куни Сувайш канали Миср ҳукумати ихтиёрига ўтди.

Жаҳон империализми Сувайш каналини ўз қўлларида сақлаб қолиш мақсадида Мисрга қарши иқтисодий ва сиёсий фитналар ва ҳаттоки учлар (Англия, Франция ва Исроил)нинг очиқ агрессиясини уюштирдилар. Совет Иттифоқи, барча социалистик давлатлар, бутун дунёдаги тараққийпарвар кучларнинг бирдамлиги ва актив ёрдами туфайли мустамлакачилар чекинишга мажбур бўлдилар.

Сувайш каналининг национализация қилиниши ёш Миср Араб Республикасининг мустақиллигини мустаҳкамлаш, ундан олинадиган даромад эса миллий экономикани ривожлантиришда катта аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам Миср ҳукумати учлар агрессиясининг оқибатларини тезроқ тугатиб, канални ишга тушириш, турли мамлакатларнинг кемаларини ўтказиш учун қулай шароит яратиш учун ҳаракат қилди. Олтмишинчи йилларда Сувайш каналини модернизация қилиш соҳасида катта ишлар қилинди. Натижада ундан ўтадиган кемаларнинг сони ва шу билан бирга олинадиган даромаднинг миқдори кўпая борди. 1966 йилнинг февралида каналдан суткасида ўтадиган кемаларнинг сони 90 тага етди. (1955 йили бу рақам 40 тага тенг эди). 1965 йили канал 85.792. 234 фунт (миср фунти) фойда берган бўлса, 1966 йили ундан олинган даромад 95.167.660 фунт бўлди.

1967 йилнинг бошларида Сувайш каналини яхшилашга қаратилган ишларнинг янги босқичи бошланди. Аммо Исроил ашаддийлари қўшни араб давлатларига бостириб кириб, Сувайш каналининг шарқий қирғоғини ишғол қилдилар ва унга шикаст етказдилар. Ўшандан бери Сувайш каналидан фойдаланиш тўхтатилган. Сувайш каналининг ёпилиши Миср Араб Республикасигагина эмас, балки ундан кенг фойдаланиб келган Ғарбий Европа давлатларига ҳам катта иқтисодий зарар келтирмоқда. Айниқса Ғарбий Европа саноатини нефть ва нефть маҳсулотлари билан таъминлаш қийинлашди, чунки канал орқали ўтадиган кемаларнинг тўртдан уч қисми нефть ташувчилар эди. Лондонда чиқадиган «Файнэншл таймс» газетасининг маълумотларига қараганда, 1966 йили Италияга араб мамлакатларидан сотиб олинган нефтнинг 66 проценти, Белгияга — 63, Голландияга — 51, Францияга — 39, ГФРга — 25 проценти Сувайш канали орқали келтирилган эди. Канал ишламаётганлиги оқибатида Форс қўлтиғидан Ғарбий Европага келтирилаётган нефтнинг ҳар бир тоннасига сарфланаётган транспорт чиқимлари 7 доллардан 20 долларгача кўпайди. Америкалик мутахассисларнинг ҳисоблашича, Сувайш канали ёпилгандан буён 1972 йилгача бўлган муддат ичида Ғарбий Европа давлатлари ва Япония 3,4 миллиард доллар зарар кўрганлар. Демак, Сувайш каналини қайтадан ишга тушириш муҳим халқаро масаладир. Албатта бунинг учун энг аввал Исроил босқинчилари босиб олинган ерларни арабларга қайтариб беришлари, БМТ Хавфсизлик Кенгашининг маълум резолюциясини сўзсиз бажаришлари керак. Лекин Тель-Авив ҳукмронлари Америка империализмининг ҳар томонлама ёрдамига таяниб, халқаро ҳуқуқ ва жаҳон жамоатчилигининг талабларини инкор қилиб келмоқдалар.

1972 йили Миср ҳукумати Исроил ўз қўшинларини Синай ярим оролидан қисман олиб кетган, яъни Сувайшнинг шарқий қисмидан чиқарган тақдирда халқаро сув йўлини тиклашга киришишга тайёр эканлигини билдириб, муҳим ташаббус кўрсатди. Аммо Тель-Авив ҳукмронлари Яқин Шарқдаги танглигини тугатиш соҳасида қўйилаётган барча тинчликсевар қадамларга зид иш тутаётганликлари учун юқоридаги таклифни ҳам рад этдилар. Сионистлар ва халқаро империализмнинг айби билан Сувайш каналидан олти йилдан бери фойдаланилмасдан келинаётир.

С. ҚУРБОНОВ,
тарих фанлари кандидати.

ОБКОМ ВА ҒАЛЛАЧИЛИК

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС XXIV съезди дон етиштиришни кўпайтиришни қишлоқ меҳнаткашларининг асосий вазифаларидан бири қилиб қўйди. Сурхондарё область қишлоқ хўжалик ходимлари бу йил камида 100 минг тонна дон, шу жумладан 67,3 минг тонна буғдой-арпа хирмони яратиш учун кураш бошлаган эдилар.

Область партия комитети дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб чиқиб, бу режаларни амалга оширишга бошланғич партия ташкилотлари ва барча коммунистларнинг диққат-эътиборини қаратди. Йил бошиданоқ ғаллачиликдаги илғор тажрибалар кенг ва атрофлича пропаганда қилиб борилди, бу соҳадаги илмий-техника янгиликлари ишлаб чиқаришга дадил жорий этилди.

Қилинган ишлар ўз самарасини берди, натижа кутилганидан ҳам зиёд бўлди: область ғаллакорлари республикада биринчи бўлиб давлатга дон сотиш халқ хўжалик планини муддатидан олдин ошириб адо этдилар. Давлат омборларига 21 минг тоннадан зиёд Сурхондарё дони тўкилди. Ғаллакорлар дон тайёрлаш йиллик планини 2,2 баравар бажариш мажбуриятини олдилар. Шунингдек, область хўжаликлари 1974 йил учун етарли уруғлик фонди, чорва моллар учун озуқа жамғариб қўйдилар.

Область партия ташкилотлари ва барча коммунистлар ҳар гектар майдондан 80-100 центнердан дон етиштириш ҳақида Сурхон водийсида бошланган ватанпарварлик ташаббусига бош-қош бўлиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Шу кунларда қолган майдонлардаги буғдойни тезроқ йиғиштириб олиш учун қизғин кураш бораётир. Ишни социалистик мусобақа асосида ташкил этган Термиз райони партия ташкилотлари ва барча коммунистлари дала меҳнаткашларини мавсумнинг дастлабки кунлариданоқ юқори унум билан ишлашга сафарбар этдилар.

Район хўжаликларидаги мавжуд комбайнларнинг ҳаммаси икки сменада ишлатилди. Комбайнчилар украиналик механизаторлар ташаббусига қўшилиб, ўз устларига юксак мажбуриятлар олдилар. Мусобақа намунали йўлга қўйилиб, ғолиблар ҳар беш кунда рағбатлантириб борилди. Натижада район ғаллакорлари партия ташкилотларининг бевосита раҳбарлигида республикада биринчи бўлиб давлатга дон сотиш планини бажардилар. Улар ҳозиргача 2,5 йиллик план миқдорида дон тайёрладилар ва мавсум охиригача давлатга камида уч йиллик план миқдорида дон сотиш шиори остида фидокорона меҳнат қиляптилар. «Қизил юлдуз», «Намуна», «Октябрь 40 йиллиги», Калинин номли, Жданов номли колхозларнинг дала меҳнаткашлари ғалла ўримини 8-10 иш кунида тамомлаб, давлатга 2,5-3 йиллик план миқдорида дон сотишни таъминладилар.

Шу нарса қувончлики, «Қизил юлдуз» колхозининг машҳур ғаллакори коммунист Тўра Қулсоатов бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар майдондан 120 центнердан дон етиштириш ташаббуси билан майдонга чиқдилар. Улар суғориладиган майдонларнинг ҳар гектаридан 50 центнерга етказиб «Унумли» навли арпа хирмони кўтариб, ўрнига май ойи охиридаёқ маккажўхори уруғи экдилар. Ҳозир маккажўхори тизза бўйи бўлиб, барқ уриб ривожланяпти. Бу азамат ғаллакорлар ҳар гектар ердан 70 центнердан маккажўхори дони етиштиришга белбоғлаганлар.

Жарқўрғон ва Шўрчи районларида ҳам ғалла ўрими жадал суръатлар билан олиб бориляпти. Давлатга дон сотиш йиллик планларини 1,5-2 баравар бажарган бу районларда ҳам комбайнлар юқори унум билан ишлатилмоқда. Областдаги йирик «Сурхон», «Ўзбекистон» совхозларида, Жарқўрғон районидаги «Социализм», «Москва», Н. Боймуродов номли, Шўрчи районидаги Охунбобоев номли, «Ленинобод», «Партия XXIII съезди» колхозларида, Шеробод ва Бойсун районларидаги кўпчилик хўжаликларда ғалла ҳосили тўла-тўкис йиғиб олинди ҳамда келгуси йил учун районлаштирилган, сараланган уруғ, чорва молларга етарли миқдорда ем тайёрланди. Область партия ташкилотлари ўрим-йиғимни конвейер усулида ташкил этдилар. Арпа ҳосилидан бўшаган майдонлар пешмапеш шудгорланиб борона босилгач, планга қўшимча маккажўхори уруғи экиляпти.

Область партия ташкилотлари Сурхондарё шароитида маккажўхори ҳосилдорлигини ошириш дон ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришнинг энг муҳим резерви эканлигига катта эътибор бериб, бу муҳим соҳани ривожлантиришни ҳамиша диққат марказида тутмоқдалар. Область партия комитети область комсомол ташкилотларининг ҳар гектар майдондан камида 60-70 центнердан маккажўхори дони етиштириш ҳақидаги ташаббусини қувватлади ва ёш маккажўхорикорлар хизматини муттасил рағбатлантириб келмоқда.

Бу йил областда 73 та комсомол-ёшлар маккажўхоричилик бригадаси ташкил этилиб, 4000 гектардан зиёд ер ажратиб берилди. Бу бригадаларга 400 дан ошиқ ишчи кучи, етарли миқдорда моддий-техника ресурслари бириктилди. Комсомол-ёшлар маккажўхоричилик бригадалари ҳар гектар майдондан 60-70 центнердан дон етиштириш учун астойдил меҳнат қиляпти. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамиз ёш маккажўхорикорларига йўллаган хатида айтилган «Суғориладиган деҳқончилик шароитида сизларнинг навқирон қўлларингиз билан етиштирилган маккажўхори дон етиштиришни кўпайтиришнинг каттакон резерви бўлиб қолиши мумкин», — деган сўзлари ғаллакорларни янги зафарларга руҳлантирмоқда.

Гектаридан 80 центнердан маккажўхори дони етиштириш учун жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётган Жарқўрғон районидаги «Москва» колхозининг Тошбой Хўжамуродов бошлиқ, «Партия XXII съезди» колхозининг Абрай Маматқулов, Денов районидаги Охунбобоев номли колхознинг Кенжа Норбўтаев, «Ғалаба» колхозининг Абдурауф Турсунов, Сариосиё районидаги Калинин номли колхознинг Ашур Эшмўминов, Шўрчи районидаги Энгельс номли колхознинг Оллоберди Абдуллаев бошлиқ ва бошқа ўнлаб комсомол-ёшлар бригадаларида мўлжалдагидан ҳам зиёд маккажўхори дони етиштирилди.

Сурхон воҳасининг маккажўхорикорлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхоз ва совхозларида 1973-1975 йилларда дон етиштиришни янада кўпайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида ўртага қўйилган вазифаларнинг ғоят муҳимлигини ҳисобга олиб, белгиланган улкан марраларни эгаллаш учун зўр жасорат кўрсатиб меҳнат қиляптилар. Область маккажўхорикорлари бу йил камида 25 минг тонна маккажўхори дони етиштириш мажбуриятини олдилар.

Сурхондарё область партия ташкилотлари, ғаллакорлари ва барча меҳнаткашларининг ҳосилдорликни ошириш ва ялпи дон миқдорини кўпайтириш соҳасида қилаётган ишларини чинакам қаҳрамонлик намунаси деса арзийди.

А. ХАЛИЛОВ.

Халқ контроли саҳифаси

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

● ЭЛ-ЮРТ РИЗҚИ — БИР БОШОҚ ДОН ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАСИН
● ХАЛҚ КОНТРОЛИГА ПАРТИЯВИЙ ҒАМХЎРЛИК
● МАККАЖЎХОРИ ПАРВАРИШИ — НАЗОРАТЧИЛАР КУЗАТУВИДА
● ҲОТАМТОЙЛИК ДАВЛАТ ҲИСОБИДАН БЎЛМАСИН.

ДОН—РИЗҚ-РЎЗИМИЗ

Ёз чилласи кириши билан республикамизда ғалла ўрим-йиғими авж олиб кетди. Колхоз ва совхозларда ғалла карвонлари серқатнов бўлиб қолди. Далаларда комбайнларнинг садоси кеча-кундуз эшитилиб турибди. Областлар ва районларда ғалла ўрим-йиғими мавсумини муваффақиятли ўтказиш, дон тайёрлаш ва сақлашни яхши уюштириш мақсадида партия ва совет активлари, халқ контроли, маъмурий органлар ва комсомол ташкилотлари ходимлари иштирокида оператив штаб ташкил қилинди. Далаларда, хирмонларда, йўлларда, тайёрлов пунктларида қўшимча халқ контроли постлари ташкил топди. Тошкент, Самарқанд, Сирдарё, Қашқадарё ва Сурхондарё областларида 1065 та постлар ишлаб турибди. Уларнинг сафига 3600 дан ортиқ халқ назоратчиси бирлашган.

Қарши, Косон, Зомин, Ғаллаорол, Калинин ва Ўрта Чирчиқ районларидаги кўпгина колхоз ва совхозларда ўрим-йиғим техникаси ва транспорт воситаларидан унумли фойдаланилмоқда. Бу ерда бир кунда ҳар бир комбайн билан 10-14 гектар ернинг ғалласи ўриб олиняпти.

Халқ назоратчилари жойларда тез-тез рейд ва текширишлар ўтказмоқдалар. Ана шундай текширишларда ютуқлар билан бирга тезда тугатилиши лозим бўлган айрим камчиликларга ҳам йўл қўйилаётгани аниқланди. Оммавий текшириш ўтказилган куни ғаллакор хўжаликларда 605 та комбайн ишлатилмаган. Сирдарё ва Сурхондарё областларида эса барча ўрим-йиғим механизмларининг 25-29 проценти бекор туриб қолган.

Кўпгина хўжаликларда меҳнат нотўғри ташкил қилингани, техника хизмати талаб даражасида эмаслиги сабабли комбайн ва дон тозалаш машиналарининг унумдорлиги ғоят паст бўляпти. Шеробод, Пастдарғом, Гулистон, Китоб ва Яккабоғ районларида ҳар бир комбайн билан атиги 3-6 гектар ердаги ғалла ўриб олинмоқда, холос.

Бир қатор колхоз ва совхозларда кўплаб дон тўкилиб, нес-нобуд бўляпти. Масалан, Фориш районидаги «Қизилқум» совхозида 400 гектар майдоннинг ҳар гектарида 50 килограммдан дон ерга тўкилган. Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхозда 100 гектар майдоннинг ҳар гектарида 30 килограммдан, Чироқчи районидаги «Коммунизм» колхозида 170 гектар майдонда жами 200 центнер дон нобуд қилинган. Бундай масъулиятсизлик, Ғаллаорол районидаги «Гулистон», Ленин номли, Карл Маркс номли колхозларда, Пастдаргом районидаги «Улус» совхозида, Булунғур районидаги 2-«Булунғур», «Красногвардейский» совхозларида, Ғузор районидаги Гагарин номли ва Карл Маркс номли колхозларда ҳам рўй беряпти.

Фориш районидаги «Чимқўрғон» ва «Қизилқум» совхозларида комбайнларнинг нотўғри созлангани сабабли кўплаб дон ерга тўкилган. Бойсун районидаги «Дарбент» совхозида, Жиззах районидаги От заводида ғаллани ташиш пайтида нобудгарчиликка йўл қўйилмоқда. Фориш районидаги Киров номли совхозда қаровсизлик сабабли 4 гектар майдондаги ғаллани қора моллар пайҳон қилиб кетган.

ДОН НОБУД БЎЛМАСИН

Қашқадарё областидаги дон тайёрлаш пунктларида ғаллани қабул қилиб олиш пайтида яхши текшириб кўрилмаяпти. Натижада ифлос, чўп-хас аралашган дон ҳам ялпи хирмонга тўкилмоқда. Қамаши дон қабул қилиш пунктида «Фарғона» совхозидан келтирилган 757 тонна дон кўздан кечирилганда, унинг 12 проценти чўп-хасдан иборат эканлиги аниқланди. Деҳқонобод районидаги «Деҳқонобод» совхози 13-17 процент ҳас-чўп, 4 процент тупроқ аралашган дон келтириб топширган. Ғузор районидаги «Ғузор», Киров номли, «Пачкамар» совхозлари яхши тозаланмаган донни қабул пунктларига келтириб, жуда кўп миқдорда моддий зарар кўрмоқдалар. Қамаши райони хўжаликлари ўтган йили донни қайта тозалаш пайтида 29 минг сўм зарар кўрган эдилар. Бу йил эса «Фарғона» совхози 1 минг сўм, Ғузор районидаги Киров номли совхоз эса 1,8 минг сўм тўлади.

Республикадаги бир қатор хўжаликларда дон ҳосилини сақлаш устидан етарли назорат ўрнатилмаган. Натижада баъзи хўжаликларда хирмондаги донни талон-торож қилиш фактлари содир бўляпти. Масалан, Қамаши районидаги «Фарғона», «Коммунизм йўли», Деҳқонобод районидаги Охунбобоев номли ва «Оқработ» совхозларида омборхоналарда ҳисоб дафтарлари юритилмаяпти. Деҳқонобод районидаги «Ленинизм» колхозидан келтирилган донни қабул қилиш пайтида 490 килограмм, «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозидан келтирилган дондан эса 400 килограмм кам чиқди.

Айрим хўжаликларда уруғлик учун дон тайёрлаш ёмон аҳволда. Қашқадарё области бўйича эндигина 4 минг тонна атрофида уруғлик тайёрланди. Қамаши, Косон, Шаҳрисабз, Боёвут, Ворошилов ва Мирзачўл районларида эса уруғлик дон тайёрлаш суръати суст.

Каттақўрғон, Ғаллаорол, Зомин ва Янгиер районларида далада ишлаётганлар учун зарур даражада маданий-маиший шароит яратилган эмас. Фориш районидаги «Қизилқум» совхозида ҳатто комбайнчилар учун тушки соатларда дам оладиган жой ҳам йўқ, иссиқ овқат тайёрланмайди, ишчилар овқатланиш учун уйларига қатнашга мажбур бўлишяпти.

Оммавий текшириш давомида аниқланган барча камчиликларни тугатиш учун зарур тадбирлар белгиланди. Текшириш якунлари колхоз правлениеси мажлисларида, совхоз дирекцияларида, механизаторларнинг йиғилишларида атрофлича муҳокама қилинди. 14 та район партия комитети бюросида аниқланган камчиликлар муҳокама қилиниб, қарор қабул қилинди. Ишда жиддий камчиликларга йўл қўйган айрим раҳбарларга нисбатан тегишли маъмурий чора кўрилди. Халқ назоратчилари ғалла ўрим-йиғими, уни янчиш, ташиш ва сақлашни ўз оталиқларига олдилар. Ўрим-йиғим суръати ва сифати мунтазам назорат қилиб борилмоқда. Шубҳа йўқки, мавсум муваффақиятли якунланади, дон тайёрлаш юзасидан олинган юксак мажбурият шараф билан бажарилади.

М. МИРҚОСИМОВ,
Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири.
В. БАЖАН,
республика халқ контроли комитетининг инспектори.

РАССОМ ХАНДАЛАРИ

Оқдарё, Самарқанд, Пахтачи районларида маккажўхори парвариши ночор аҳволда. Ургут ва Булунғур районлари хўжаликларида эса экин чанқаб — сарғайиб ётибди. Баҳмалдаги «Узунбулоқ» совхози, Хатирчидаги «Москва», Оқдарёдаги «Янгиобод», Пахтачидаги «Самарқанд», Ургутдаги Калинин номли колхозларда культивация ўтказилмагани сабабли маккажўхори бегона ўт орасида қисилиб ётибди. (ХАБАРЛАРДАН).

— «ДАЛА МАЛИКАСИ»ЛИК ҚАДР-ҚИММАТИМ ШУ БЎЛДИМИ?!..

⊙

Бўка районидаги Карл Маркс номли ва «Ленин йўли» колхозларида беда ўрим-йиғими ва сенаж бостириш суръати суст. «Ленинобод» колхозида эса иккита сенокосилка бузилиб ётибди. Озуқа тайёрлаш бригадаси ишчи кучи ва транспорт билан етарли таъминланмаган. (ХАБАРЛАРДАН).

ЎЗ ҒАМИНИ ЕЯЁТГАН СИГИРЛАР

⊙

Дала ишлари авжида. Ҳозир ҳамма далада. Янгийўл район матлубот жамияти 13 та автолавка билан даланинг ўзида кўчма савдо хизмати уюштириш мажбуриятини олган эди. Аммо амалда бу автолавкалардан транспорт сифатида фойдаланилмоқда. Район хўжаликларидаги 114 та дала шийпонининг бирортасида ҳам сотувчисиз магазинлар ташкил этилмаган. Ҳолбуки, савдо мудири А. Камоловнинг рапортида кўпчилик шийпонларда сотувчисиз дўконлар очилган, деб кўрсатилган. (ХАБАРЛАРДАН).

НОМИ КЎЧМА ДЎКОН, АМАЛДА-ЧИ..
Рассом **А. Холиқов.**

НАЗОРАТЧИЛАР ДАЛАДА

ИЛҒОР ТАЖРИБА

Ёз мавсуми авжида. Мевалар шарбатга тўлди. Ғалла ўриляпти. Ковун-тарвуз палак ёзди. Ғўза ва маккажўхори кун сайин бўй чўзяпти. Дозорлар далага чиқишди. Халқ назоратчилари кундалик ишларнинг суръати ва сифатидан кўз-қулоқ бўлиб туришибди. Уларнинг хизматидан эл хурсанд. Қуйида халқ назоратчилари ўзлари бошчилик қилаётган халқ контроли органлари фаолияти ҳақида ҳикоя қиладилар.

А. ОТАХОНОВ,
Андижон область халқ контроли комитетининг раиси

Областимиздаги маккажўхоричилик бригадалари 9346 гектар ерда деҳқончилик қилишяпти. Экин учинчи марта культивациядан чиқди, мириқтириб суғорилди. Макка яшнаб ўсяпти. Мўл ҳосил етиштирилиши ҳозирданоқ аниқ бўлиб қолди.

Халқ контроли органлари яқинда «дала маликаси» қандай парвариш қилинаётганини текширишдан ўтказдилар. Бу текширишда 28 мутахассис ва 137 халқ назоратчиси қатнашди. Улар аниқлаган камчиликларини шу ернинг ўзида тугатишга ёрдам бердилар. Масалан, Москва районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Қ. Исмоилов бошлиқ бригадасида 26 гектар ер чала суғорилган экан, сувчининг иши бекор қилиниб, экин қайта суғорилди. «Правда Востока» колхозида 22 гектар озуқаталаб экинга минерал ўғит берилди. Андижон районидаги «Ўзбекистон» колхозида эса 18 гектар макка чанқаб ётган экан, экинни шу аҳволда қолдиргани учун бригада бошлиғига маъмурий чора кўрилиб, эгатларга сув таралди.

Областимиз халқ назоратчилари маккажўхори парваришини ўз оталиқларига олишди. Область партия комитети бюроси яқинда «Пахтаобод» районидаги Энгельс номли колхоз халқ назоратчиларининг областдаги барча халқ назоратчилари ва дозорларига хатини маъқуллади. Жойларда янги постлар ва дозорлар тузилмоқда. Ҳамма ерда мўл-кўл маккажўхори дони ва кўкпоя етиштирилишига ишончимиз комил.

С. ТОШТЕМИРОВ,
Фарғона область халқ контроли комитетининг раиси

Маккажўхори энг муҳим экинлардан бири. Халқ назоратчилари макка парваришининг сифат ва суръатини диққат билан кузатиб бормоқдалар. Яқинда область бўйича шу борада оммавий текшириш ўтказилди. Унда 4300 гектар ердаги экиннинг культивация қилингани, 11080 гектари озиқлантирилгани маълум бўлди.

Афсуски, маккажўхори парваришида кишини ранжитадиган жиддий камчиликлар ҳам борлиги аниқланди. Масалан, Охунбобоев районидаги Ленин номли, Фрунзе номли, «Правда», «Победа» колхозларида катта-катта майдонлардаги макка чанқаб ётибди, бегона ўт кўп. «Большевик» колхозининг 7-бригадаси ва «Ленинизм» колхозининг 4-бригадасида экин ягана қилинмабди. «Ленинобод» колхозида 48 гектар ердаги макка сувсизликдан қуриб, қовжираб ётибди.

Бу ерга экин экилганидан бери сира ҳам қўл урилмаган. «Ўзбекистон» колхозида тракторлар пахтачилик бригадаларида ишлатиляпти. 16-гектар майдондаги экинни ўт босиб ётибди.

Бағдод районида эса бундан ҳам ночор аҳволни кўрдиқ. 1762 гектар макканинг 611 гектаригина ягонадан чиқибди, 445 гектари суғорилибди, холос. «Большевик» колхозининг А. Турсунов бошлиқ бригадасида экин ягана қилинмаган, макка кўк девор бўлиб ётибди. «Пахтакор» колхозининг Ш. Аҳмедов, «Ўзбекистон» колхозининг Т. Ғозиев бошлиқ бригадаларида тўла ниҳоллар олинмаганига қарамай, парвариш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу камчиликлар тезда тугатилди. Текшириш якунлари халқ контроли группалари бюроларида муҳокама қилинди.

Ҳ. ДАВРОНОВ,
Ғаллаорол район халқ контроли комитетининг раиси

Далаларда комбайнлар туну-кун ишлаяпти. Халқ назоратчилари ўрим-йиғим даврида ўз фаолиятларини янада кучайтирмоқдалар. Ғалла ўрими ва янчишнинг суръати ҳамда сифати, нобудгарчиликнинг олдини олиш уларнинг диққат марказида турибди.

Шу кунларда ғаллазорларда 322 та комбайн ишламоқда. Уларга иккитадан механизатор бириктилган. Ўрим агрегати экипажи аъзоларидан бири халқ назоратчисидир. Район халқ контроли комитети ана шу долзарб кунларда етти кишидан иборат оператив группа ва 43 ўринда вақтинча постлар ташкил этди. Улар хирмонларда, йўлларда ва тайёрлаш пунктларида иш олиб бормоқдалар.

450 комбайнчидан 130 киши халқ назоратчисидир. Улар 20 иш кунида ўрим-йиғимни тугаллаш мажбуриятини олишган. Мавсумда 78 минг гектар майдондан 83 минг тонна дон топширилади, 7,2 минг тонна уруғлик дон тайёрланади.

Район хўжаликлари бу йил давлатга пландаги 29 минг тонна ўрнига 42 минг тонна дон сотадилар.

Халқ назоратчилари мавсум қаҳрамонларидир. 1- «Ғаллаорол» совхозининг комбайнчилари М. Сафаров, А. Бойжонов, Қ. Сатторов, 2- «Ғаллаорол» совхозидан М. Қўшмонов, С. Исмоиловлар мавсумда 400—700 гектар ердаги ғаллани ўриб-йиғиб олиш мажбуриятини қабул қилишди.

Халқимизда мард майдонда билинади, деган мақол бор. Шундай мардларимиз бор экан албатта план ҳам, мажбурият ҳам ошириб бажарилади. Бир бошоқ дон ҳам ерда қолмайди.

УЧ ОҒАЙНИ „ҲОТАМТОЙ“

ФЕЛЬЕТОН

Айтинг-чи, раҳбарингиз қандай одам? Хушфеъл, хушчақчақ, одамохун? Яхши. Қаттиққўл, меҳрибон? Жуда яхши. Режали, камсуқум? Ундан ҳам яхши. Чиндан ҳам бахтингиз бор экан, яхши раҳбарнинг қўлига тушибсиз. Бунақа одамнинг бошидан ҳар қанча сув ўгириб ичсангиз ҳам камлик қилади. Ҳай-ҳай, раҳбарнинг ғўрига ишингиз туша кўрмасин, бошлиқнинг ғўри — коллективнинг шўри.

Қийин-қийин, Наманагандаги 51-кечки ишчи ёшлар мактабининг ўқитувчиларига қийин бўлди. Ҳозир мактаб чўп суқилган арининг уясидай ғувуллаб кетган. Ҳар куни икки-уч ўқитувчи «директоримиз Мамадшоевнинг дастидан дод» деб шаҳар халқ маорифи бўлимига танда қўйгани-қўйган. Нега дейсизми?

Т. Мамадшоев асли пулга жуда ўч одам. Сира тиниб-тинчимайди. Ўтни—ўтга, чўғни — чўққа уриб, кеча-ю кундуз пулнинг орқасидан қувиб юради. Киссасига текин пул тушмаган куни ётиб уйқуси келмайди. Шунақа одам мактабга директор бўлиб келганидан кейин пойқадами ёқиб-ёқмайми, ишқилиб, кўп ўтмай ўқиш-ўқитиш ишлари издан чиқиб кетди. Директор мактабни соғин сигир қилиб олди. Қонуний йўл билан юқори синфлардан ҳафтасига 12 соат дарс олгани етмай, қонунсиз ишларга ҳам қўл урди. Ўзининг дарс бериши қаёқда дейсиз. Синфга кирса кириб, кирмаса ўқувчиларга жавоб бериб юбораверди. Кундузги тўққизинчи синфда ўқийдиган катта ўғли Аббос Тошпўлатовни, у армияга чақирилгандан кейин эса ҳали она сути оғзидан кетмаган кичик ўғли Аҳадни мактабга лаборант қилиб тайинлаб, 3206 сўмни ҳам киссасига урди. Директор деган оти бор-да, қўлини қаёққа узатса етади. Ўқувчилар ҳам унинг чизган чизиғидан чиқишмайди. Шуни дастак қилиб, имтиҳон олдидан синфма-синф юриб, ремонт учун уста пули, деб ўқувчилардан пул ҳам тўплади. Қани бермай кўришсинчи, эрта-индин имтиҳон...

Энди яна бир шундай раҳбарлардан бири — Самарқанд область ремонт қурилиш тресги бошқарувчиси А. Бабаянц тўғрисида икки оғиз гап. Йўқ-йўқ, бу киши Т. Мамадшоевга сира ўхшамайди. Икковининг ўртасида осмон билан ерча фарқ бор. Т. Мамадшоев пулга ўчроқ одам бўлса, А. Бабаянц аксинча, қўли очиқ, жуда саҳий одамлардан. Илтимосингизни ҳеч ерда қолдирмайди. Албатта бажаради. Давлатнинг киссасига зарар етса ҳам бажаради. Мисол дейсизми? Қалашиб ётибди. Аввал шуни айтинг-чи, ишлаб хорималингизми ёки узоқ-яқин шаҳарларда яшайдиган ошна-оғайни, қариндош-уруғларингизни соғинмадингизми? Йўқ дейсизми? Афсус, афсус. Майли, ҳеч қиси йўқ, шундай ишингиз чиқиб қолганида, албатта, А. Бабаянцга келиб учрашинг. У киши дунёнинг нариги чеккасига десангиз ҳам командировка ёзиб беради. Текин пулга маза қилиб ўйнаб келасиз.

А. Бабаянцнинг қўли очиқлигидан не-не одамлар фойдаланиб, давлат ҳисобига бир ёғи Москва, бир ёғи Свердловсккача саёҳат қилиб келишяпти-ю, сизнинг битта илтимосингиз нима деган гап. Қулоқ солинг-а: расмий жиҳатдан рухсат бўлмаса ҳам А. Бабаянц ўн етти ойда турли лавозимдаги кишиларни узоқ-яқин шаҳарларга 10,6 минг сўм ҳақ тўлаб 587 марта, кунини ҳисоблаганда 1863 кун муддат билан командировкага юборди. Юк ортишни тезлатиш баҳонаси билан 45 киши 400 кунга 2,5 минг сўмни чўнтагига солиб яллo қилиб келди. Трест таъминот бўлимининг бошлиғи Марков Днепропетровскда «Водопровод қувурларини вагонларга юклашни тезлаштираман», деб қариндошлариникида мириқиб дам олиб қайтди. 28-ДРСУ бухгалтери Багдасаров Москвада бўлди. 89-РСУ бошлиғи Тешаев ўзига яқин одамларни Иркутск, Улан-Удэ, Свердловскка жўнатди. Шуларнинг ҳаммаси А. Бабаянцнинг рухсати билан бўлди. Унинг қўли очиқлигидан, саҳийлигидан командировка учун ажратилган маблағ нормадагидан 12,8 минг сўм ошиб кетди. Ҳеч қиси йўқ, А. Бабаянцнинг боши омон бўлса бунақа пуллар топилаверади.

«Саҳий» одамларнинг учинчиси Самарқанд пахта тозалаш заводининг директори Ф. Ниёзов. Уни аслида жумбоқ деб айтмасак ҳам бўларди. Чунки шаҳардаги маълум-машҳур энг хотамтой раҳбарлардан бири шу киши. Хотамтойлиги албатта ўз киссаси ҳисобига эмас, давлат ҳисобига. Бўлмаса, қилган ишлари учун унга 170 сўм жарима солишганида шаҳардаги тегишли идораларнинг эшигини тақиллатиб одамларни ишдан қўйиб юрармиди?

Ҳа, Ф. Ниёзовнинг саҳийлиги давлат ҳисобидан! Мана мисол. вагонларни ўз вақтида бўшатиб берилмагани учун завод 15,8 минг сўм, шартномада белгиланган миқдорда маҳсулот жўнатмагани учун 25 минг сўм, қарзларни вақтида узмагани учун 17 минг сўм, электр энергиясидан ортиқча фойдаланилгани учун 16,4 минг сўм, жами 100,2 минг сўм жарима тўлади. Ажрим қоғози келганида Ф. Ниёзов лом-мим демай, имзо қўйиб юбораверди. Ахир, жаримани ўз киссасидан эмас, давлат ҳисобидан тўлаяпти-да. Зарар кўрса, корхона зарар кўради, директорнинг бир тийин ҳам чиқими бўлмайди.

...Хуллас ана шундай гаплар. Раҳбарлар ҳар хил бўлади, бири хушфеъл, бири меҳрибон, бири режали, бири камсуқум. Ҳай-ҳай пулга ўчидан ҳам, давлат ҳисобига қўли очиқ, хотамтойлик қиладиганлардан ҳам сақласин. Бундай одамлар раҳбарлик қилаётган корхона ва ташкилотларда коллективнинг шўри қурийди, деяверинг.

Р. ТУРСУНОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»га ЖАВОБ ВЕРАДИЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ТАЙЁРЛАШ МИНИСТРЛИГИ:

Редакция орқали олинган хатда Қарши шаҳридаги ун комбинати қурилиши кейинга сурилаётганч комбинатда ишлаши лозим бўлган ишчилар нима қилишни билишмаётгани тўғри кўрсатилган. Корхона шу йилнинг 1 январида ишга туширилиши керак эди. Лекин қурилиш ташкилотларининг айби билан у ҳануз тўла қуриб битказилгани йўқ. Ҳозир қурувчилар чала бажарилган ишларни охирига етказишяпти. Айни вақтда Москва созлаш бошқармасининг юқори малакали ишчилари технология ускуналарини созлашмоқда.

Министрликнинг Тошкентдаги фабрика-завод таълими мактабини тамомлаган ёшлар комбинатда ишлаб чиқариш жараёни билан танишишлари лозим эди. Бироқ, корхона ишга туширилмагани сабабли бунинг имконияти бўлмаяпти. Комбинат қурилиши кечикаётгани учун у ерда ишлаши лозим бўлган малакали ишчиларни ҳозир ишлаб турган ун комбинатларига, жумладан, Жиззах ун комбинатиға вақтинча юборишга қарор қилинди. Қарши ун комбинати ишга туширилгач, улар қайтиб келиб, шу ерда ишлашади.

Тошкент трактор заводида тайёрланган автоприцеплар пишиқлиги ва қулайлиги билан ном чиқарган. Бу прицепларга ҳозир талаб катта. Завод халқ назоратчилари ишнинг сифатли бўлиши учун курашмоқдалар. Суратда: 7-цехнинг халқ назоратчилари (чапдан ўнгга) слесарь В. Зятьнов, А. Мирзоян ва А. Эрматовлар навбатдаги рейд пайтида.
И. Глауберзон фотоси.

ЎТЛАР БАЗМИ

Қорақалпоғистон АССР Чимбой районидаги «1-Май» совхозининг Тилаган Бойманов бошлиқ бригадаси даласида 50 гектар майдондаги маккажўхори бегона ўтдан тозаланмаган, ягана қилинмаган, суғориш эса судралиб келмоқда. (Мухбир хабаридан).

Бу акамнинг даласида ўтлар базми бака-банг,
Тўрда «семиз ўт» ёнбошлаб, «шўра»нинг нози таранг.

Новча «ғумай» рақс этади шаббодада қийшанглаб,
Кўринганга ташлайди қўл шилқим «чирмовиқ» яланг.

«Ассалому алайкум» дер писмиқ «салом алайкум»,
Мастдир «банги девонаси» кўзлари аланг-жаланг.
Лолдир оғзин очганича бир чеккада «карнай гул»,
Кўз-кўзлайди чиройини сариқ «зарпечак» — сатанг.

«Малика»лар сарғайишиб, сув сўрашар ҳансираб,
Кўринмайди эгатлари тупроғи тошдек заранг.
Экин шўрлик тўрт энлигу бошида попилтириқ,
Жажжигина сўтасини қучганича ҳоли танг.

«Ажириқ»нинг илдизидай беор бошлиқни қаранг,
Не дер экан бу масала қўйилганда кўндаланг!

Муҳаммаджон ҚЎШОҚОВ.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИДА

СИРДАРЁ

Оқ олтин район халқ контроли комитети хўжаликларда суғориладиган ерлардан қандай фойдаланилаётганлиги масаласини кўриб чиқди. Текшириш шуни кўрсатдики, райондаги ҳамма совхозларда ҳам гектарларнинг тўла бўлиши, умумхалқ мулкидан самарали фойдаланиш, уни авайлаб асраб сақлашга етарли эътибор берилмаётир.

Масалан, «Партия XXIII съезди» совхозининг биринчи бўлимида пахта экиладиган 28,2 гектар ер ишчилар учун қўшимча томорқа сифатида бўлиб берилган. Бўлим бошқарувчисининг бу қонунсиз иши туфайли совхоз салкам 21 минг сўм зарар кўрган, давлатга ўрта ҳисоб билан 45 тонна пахта етказиб берилмаган. Совхознинг бешинчи бўлимида ҳам худди ана шундай аҳволни кўриш мумкин. Бу бўлим ишчиларининг томорқа ерлари нормадагига нисбатан деярли 20 гектар ортиқдир. Хўжаликда ҳаммаси бўлиб 132 гектар суғориладиган ер талон-торож қилинган. Шунингдек, райондаги Усмон Юсупов номли совхозда 18,5, «Андижон» совхозида эса 116 гектар ер ишчиларнинг хусусий томорқасига айланиб кетган.

Район халқ контроли комитети йўл қўйилган камчиликлар учун ҳар икки хўжалик директорларини қаттиқ огоҳлантирди, Усмон Юсупов номли 7-совхознинг бўлим бошқарувчиси Ю. Ҳакимов эса хизмат вазифасидан озод этилди. «Партия XXIII съезди» совхози бошқарувчилари Йўлдошев ва Охайдаров, «Андижон» совхози бошқарувчилари Кенжабеков, Одилов, Ҳуррамов ва Тожиматовларга виговор берилди.

САМАРҚАНД

Ургут районидаги айрим колхоз ва совхозларда жамоат чорвачилигига етарли эътибор берилмаётир. Текширишда маълум бўлдики, кўпгина хўжаликларда чорва моллари бош сонини кўпайтириш плани бажарилмаётир, ҳисоб-китоб ишларида тартиб йўқ, молхоналарда зооветеринария қоидаларига риоя қилмаслик фактлари содир бўлмоқда.

Бундай камчиликлар райондаги «Коммунизм» колхози ва «Уч қаҳрамон» совхозида ҳам бор. «Коммунизм» колхозининг фермаси ниҳоятда ифлос, ҳисоб-китоб ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Фақат апрель ойининг ўзидагина соғиб олинган сут 8,5 тонна ошириб кўрсатилган. «Уч қаҳрамон» совхозида эса ошириб кўрсатилган 15,4 тонна сут учун 800 сўм иш ҳақи олинган.

Ургут район халқ контроли комитети «Коммунизм» колхози правлениеси раиси Бобоев ва унинг ўринбосари Дониёровни қаттиқ огоҳлантирди. Шу хўжаликнинг бош зоотехниги Шарипов, чорвачилик фермаси мудири Салимов, «Уч қаҳрамон» совхози директори Каримов, бош зоотехник Хожиев ва ферма мудири Ўриновлардан қонунсиз ўзлаштирилган пулнинг бир қисмини ундириб олишга қарор қилинди.

Қорақалпоғистон АССР

Хўжайли район маиший хизмат кўрсатиш комбинати маъмурияти ўз корхоналари устидан етарли назорат ўрнатмаганлар. Уларнинг кўпчилиги яхши мосланмаган биноларга жойлашган, меҳнаткашларнинг буюртмаларини адо этишда тартиб-қоидаларга риоя қилинмаётир. Буюртмалар ўз вақтида расмийлаштирилмайди. Айрим усталар прейскурантни расмият учун сақлайдилар, кўрсатилган хизматга белгиланганидан ортиқча ҳақ оладилар. Масалан, шим тикиш учун буюртмачилардан 4 сўм 76 тийин ўрнига 5 сўм 75 тийиндан олинмоқда.

Район халқ контроли комитети ишни ташкил этишда жиддий камчиликларга йўл қўйилганлиги учун район маиший хизмат кўрсатиш комбинати директори Х. Катаевни қаттиқ огоҳлантирди.

МОСКВАДА ТАҒИН УЧРАШГУНЧА ХАЙР!

VIII халқаро Москва кинофестивалининг тантанали ёпилиши

«Россия» меҳмонхонасининг давлат концерт залида VIII халқаро Москва кинофестивалининг ўзига хос садоси охирги марта янгради. 86 мамлакатдан келган экран усталарининг совет пойтахтида тўпланган йирик киноанжумани жаҳон прогрессив кино санъати эришган муваффақиятларининг ёрқин кўригига айланиб кетди.

23 июлда «Россия» меҳмонхонасининг концерт залига, фестивалнинг тантанали ёпилиш маросимига минг-минглаб томошабинлар келишди.

Конкурслар жюриларининг раислари — СССР халқ артисти С. Ф. Бондарчук (бадиий фильмлар бўйича), СССР халқ артисти А. М. Згуриди (қисқа метражли фильмлар бўйича), Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ёзувчи С. В. Михалков (болаларга аталган фильмлар бўйича) ғолибларнинг номларини эълон қилиб, уларга фахрий совринларни топширишди.

Кино матбуоти халқаро федерациясининг вице-президенти Г. А. Капралов ва СССР Кинематографчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Л. А. Кулиджанов, кино матбуоти Халқаро федерациясининг ва СССР Кинематографчилар союзининг совринларини топширишди. Москвада ўтказилган VIII халқаро фестивалнинг бош директори В. Е. Баскаков жамоат ташкилотлари томонидан берилган мукофотларни эълон қилди.

Фестиваль ташкилот комитетининг раиси, СССР Госкино раиси Ф. Т. Ермаш ҳозир бўлганларга қарата нутқ сўзлади. Халқаро анжуманимиз, деди у, халқаро қулай вазиятда ўтди. Л. И. Брежневнинг мактуби фестиваль барча иштирокчиларининг ёдидан чиқмайди. Бу мактубда ҳозирги жамият ҳаётида кинонинг ўрни белгилаб берилган. Жаҳондаги халқлар экран усталаридан бир-бирларини тушунишга ва маданият бойликларини алмаштиришга, тинчликни ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга, инсонпарварлик ва дўстлик ғояларининг қарор топишига ёрдам берадиган асарларини кутмоқдалар.

Фестиваль кунларида яхши алоқалар ўрнатилди, мароқли режалар ва фикрлар туғилди. Ташкилот комитетининг раиси бу режалар ва фикрлар тез орада экранда рўёбга чиқарилади ва томошабинларга завқ-шавқ бағишлайди, деб умид билдирди.

Фестиваль ёпиқ деб эълон қилинади. Зал гумбазлари остида Совет Иттифоқи давлат гимни улуғвор янграйди.

Москва диёрида тағин учрашгунча хайр!

МОСКВА КИНОФЕСТИВАЛИНИНГ МУКОФОТЛАРИ

Москвада ўтказилган VIII халқаро кинофестиваль якунлари 23 июлда эълон қилинди.

Тўлаve метражли бадиий фильмлар конкурсида **«Озодлик — ширин сўз!» (СССР)** кинокартинасига, кино санъатида гуманизм мавзуини изчил тасвирлаган АҚШ режиссёри Стенли Крамерга (**«Оклахоманинг асл манзараси»** фильми учун). Болгариянинг **«Муҳаббат»** кинолентасига **Олтин совринлар** берилди.

Италиянинг **«Маттеоттидаги қотиллик»** фильми сиёсий мавзуни ёрқин ифодалаганлиги учун; Югославиянинг **«Сутеска»** фильми антифашист кураш мавзуини ишлаб чиққанлиги учун; Мексиканинг **«Ўша йиллар»** фильми миллий озодлик кураши мавзуини ёритганлиги учун жюрининг махсус совринларига сазовор бўлди.

Венгриянинг **«Фотография»**, Польшанинг **«Коперник»**, Франциянинг **«Ўғирланиш»** фильмлари **Кумуш совринларни** олди.

Ча Жанг (**«17-Параллель: кунлар ва тунлар», ВДР**) ва Ингрид Вардунд (**«Ликанкинг тўйи», Норвегия**) хотин-қизлар ролларини энг яхши ижро этганликлари учун соврин олишга сазовор бўлдилар.

Сархио Коррьери (**«Майсиниколик одам», Куба**) ва Рамаз Чхиквадзе (**«Ниҳоллар», СССР**) эркаклар ролини энг яхши ижро этганлиги учун соврин олишга сазовор бўлдилар.

Қуйидаги фильмларга жюри дипломлари берилди: **«Сотқинлик кунлари»** (Чехословакия), **«Уй, азиз уй»** (Бельгия), **«Ниҳоллар»** (СССР), **«Туки—Буки»** (Сенегал), **«Портлаш»** (Румыния).

Қисқа метражли фильмлар конкурсида энг яхши хроника — ҳужжатли фильмларга бериладиган **Кумуш совринлар** қуйидаги киноленталарга берилди: **«Ишдаги ўлим»** (Италия); **«Ғамгин олтин»** (Колумбия); **«Чуонг сонга борадиган йўл»** (ВДР) — оғир уруш шароитларида дадил, мардона кинорепортажи учун.

Энг яхши илмий оммабоп фильмлар учун бериладиган **Кумуш совринлар** **«Қизил офтоб»** (Дания) ва **«Сув ости оқими»** (Буюк Британия) кинокартиналари учун берилди.

Инсоннинг табиатни сақлаб қолиш учун кураши мавзусини муваффақиятли ҳал этганлиги учун жюри соврини СССРнинг **«Аланга ичида борувчилар»** фильми авторларига топширилади.

ГДРнинг **«Кир ювувчилар»**, Суриянинг **«Кўҳна шаҳарда»**, Чилининг **«Чилича Спрут»**, Чехословакиянинг **«Лидице атиргуллари»**, АҚШнинг **«Соло»** фильмлари улкан ғоявий ва бадиий муваффақиятлари учун жюрининг махсус дипломларини олишга эришди.

Болаларга аталган фильмлар конкурсида олтин соврин Италиянинг **«Пиноккио»** кинокартинаси учун берилди.

Эроннинг **«Саёҳат»**, Польшанинг **«Бу шафқатсиз арзимас йигит»**, СССРнинг **«Нуқта, нуқта, вергуль...»** фильмлари кумуш совринларга сазовор бўлди.

Чехословакиянинг **«Олти айиқ ва масхарабоз Цибулька»** фильми энг яхши комедия бўлганлиги учун, Руминиянинг **«Вероника»** фильми эртак жанридаги энг яхши музика асари бўлганлиги учун жюрининг бронза медалларига сазовор бўлди.

Чехословакиянинг **«Сайр»** фильми мультипликацияни ўзига хос ҳал этганлиги учун, АҚШнинг **«Том сойер»** фильми Марк Твен асарини янгидан экранга олиб чиққанлиги учун жюрининг махсус дипломлари билан тақдирланди.

(ТАСС).

ОИЛА ДАВРАСИДА МУТОЛАА

ҲАРОРАТ ВА ҲАЛОВАТ

Иссиқ куннинг маш-машаларидан бири чанқоқни қондириш масаласидир. Лекин чанқаганда ҳадеб сув ёки бошқа ичимлик — минерал сув, қимиз, квас, айрон, лимонад, шарбат ичаверйш организмни зўриқтириб юборади. Айниқса ,кўп миқдордаги сув юрак-қон томирларига малол келади. Натижада кишини совуқ тер босиб, бўшашиб кетади, лоҳас бўлади.

Мороженое ҳам озуқа, ҳам ташналикни қондириш хусусиятига эга. Квас ташналикни қондириши билан бирга таркибидаги ачитқи организм учун ниҳоятда фойдали. Аммо мороженое ва квасни терлаб турган пайтда истеъмол қилиб бўлмайди. Томоқ хиппа бўғилиб қолиши ёки бодомсимон безларининг яллиғланиши (ангина) мумкин.

Чанқоқни қондириш баҳонаси билан баъзи одамлар пиво ичишга одатланадилар. Кўп миқдорда ва тез-тез ичилиб турган пиво юрак деворларини кенгайтириб, ўпкани қисиб қўяди. Бундай катта ва шишиб кетган юракни шифокорлар «пиволи юрак» дейдилар.

Ёзда тўғри дам олиш катта аҳамиятга эга. Одам психикасига матлуб унга таъсир этувчи енгил машғулотлар жуда зарур.

Сувни оромижон, дейдилар. Совуқ сув (20 даражадан паст) танобни тортади, томирлар эса қисқаради. Киши ҳушёр тортади. Нимтатир сув (21-22 даража) кишига хуш ёқади.

Совуқ сув бадан ҳароратини пасайтирса, иссиқ сув, аксинча, баданни иситади, ҳароратни сақлайди.

Иссиқ кунларда чўмилиб, чиниқиб киши ўз саломатлигини тиклаб олса бўлади. Чунки ўпканинг бутун сатҳи чуқур нафас олади, қон тоза, яъни кислородга бой бўлади, юрак фаолияти ошади, овқат яхши ҳазм бўлади. Натижада киши табиий ҳузур қилади. Бинобарин, организмнинг ҳимоя воситалари кучаяди ва тикланади.

Авлод-аждодларимиз иссиқ кунларда, айниқса, кечки пайтда ариқ ёки анҳорга аста-секин тушиб, яъни этни «ўлдириб», сўнг бир-икки шўнғиб олганлар. Бу хил чўмилишда катта ҳикмат бор. Юрак авайланади. Сув баданни ҳид ва кирдан пок қилибгина қолмай, балки терининг «кўзини» очади, унинг тўлқини кишини бамисоли массаж қилади.

Сув процедураларидан сўнг сочиқ билан яхшилаб артиниш — бадан тарбиянинг ўзгинасидир. Ҳароратни ҳаловатга айлантирувчи бирдан-бир мўъжиза — сувдир. Тоғ ва шаршаралар бағрида ҳордиқ чиқариш жисмоний ва руҳан осойишталик ато этадики, киши ўзини бардам ҳис этади.

Ота-боболаримиз ҳовли ва кўча, Майдонлардан ариқ очиб, сув оқизганлар, ҳовузлар қазиганлар, толзор, теракзорлар, мевали дарахтлар ўстириб, матлуб шароит — микро иқлим яратганлар. Дарахтлар соя-салқин берибгина қолмай, балки шамол кучини ва шовқин-суронни қайтаради. Бир гектар ўрмон, масалан, 280 килограмм углекислота ютиб, 180-220 килограмм кислород ажратади. Бунинг устига боғ-роғлар ҳарорати шаҳарга қараганда 4-8 даражагина паст бўлади. Шаршарали ҳавода ионли сув заррачалари бўлиб, нафас олишни ва юрак фаолиятини тубдан яхшилайди. Тоғ бағрида ёмғир томчиласа, бoз Момақалдироқ бўлса, киши табиий тобланиб, ҳоври тушади.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари кандидати.

Тошкент область Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз боғларида мевалар ғарқ пишиб етилди. Мева териш ва давлатга топширишда колхоз территориясидаги мактаб ўқувчиларининг ҳиссаси катта бўлаётир. Суратда: ўрта мактабнинг 10-синф ўқувчиси М. Бурхонова олма узаётган пайт.

А. Тўраев фотоси.

СПОРТ

ХАБАРЛАР

СОВЕТ КОМАНДАСИ ОЛДИНДА

Белоруссия пойтахтида енгил атлетикачиларнинг анъанавий мусобақалари бўлди. СССР ва АҚШ спортчилари ўртасида ўтказилган мазкур мусобақанинг дастлабки куни енгил атлетикачилар югуриш, сакраш, ядро иргитиш, тош ва найза отиш бўйича ўз маҳоратларини синадилар. 100 метрга югуришда совет спортчиси Бесфамилная маррагача 11,5 секунд вақт сарфлаб биринчиликни эгаллаган бўлса, эркаклар ўртасида шу масофа бўйича америкалик Уильямс пешқадам бўлди. Шунингдек, 110 метрга ғовлар оша югуришда ҳам Уайт (АҚШ) ғалаба қилди. Қолган мусобақаларда асосан совет енгил атлетикачилари ғалаба нашидасини суришди. Кеча мусобақалар ниҳоясига етди. Биринчи куни натижаларига кўра совет командаси 118:71 ҳисобида олдинда эди.

МУСТАФОЕВ — ҚУШ МЕДАЛЛИ

Яқинда катта қайиқ ҳайдаш мусобақаларида мамлакат кубоги совриндори бўлган бекободлик чаққон эшкак эшувчи Владимир Мустафоевнинг кўкрагини яна қўш медаль безайдиган бўлди. Вакилимиз бу сафар Москвада мамлакат чемпионатида иштирок этиб, мухлислар олқишига сазовор бўлди. Владимир жуфт бўлиб ҳамда тўрт кишилик қайиқда эшкак эшувчиларга бош бўлган ҳолда муваффақият қозонди. Икки кишилик эшкак эшувчилар мусобақасида маррага иккинчи бўлиб келди, кейинги гал эса унга етадиганн бўлмади. Натижада кумуш ва олтин медалли бўлди.

Журналларни ўқиганда...

МЕҲНАТ КИШИСИ — БОШ МАВЗУ

«Меҳнат ва турмуш» журнали республикамиз меҳнат аҳлининг турмуши ва маданиятини ёритишга сафарбар этилган, партия ва ҳукуматимизнинг иқтисодий-маънавий тараққиёт юзасидан олиб бораётган ишларини тарғиб қилишга даъват этилган.

Журналнинг ўтган юбилей йилидаги сонларида унинг олдида турган ана шундай вазифаларга хизмат қилувчи мароқли ва диққатга сазовор материаллар эълон қилинди. Масалан, Н. Исахўжаевнинг «Қишлоқ қурилиши проблемалари» мақоласида ҳозирги замон меъморчилик ютуқларининг қишлоқ ҳаётига кириб бориши, қишлоқларнинг шаҳар типида қайта қурила бошлаганидан ташқари бевосита қишлоқда меҳнат ва турмуш шароитининг ўзига хос томонлари ҳисобга олинаётганлиги каби муҳим проблемалар кўтарилади. Мамлакатда коммунизм қурилиши авж олдирилган даврда унинг муҳим масалаларидан бири ҳисобланган — қишлоқ ва шаҳар ўртасидаги тафовутнинг аста-секин йўқолиб бориши актуал масалалардан бўлиб, журнал даврнинг мана шундай муҳим проблемасига диққат-эътибор кўрсатаётганлиги хайрли ишдир. Ўйлаймизки, журнал бу мавзуни янада чуқурлаштириб, унинг янги-янги масалалари ва томонларини кўтариб чиқади. Т. Қодированинг «Замон ва архитектура», Р. Файзибоеванинг «Бу — ҳамманинг иши» каби мақолаларида ҳам қишлоқдаги маданий турмуш ва қурилиш масалаларини ҳал қилиш жиҳатидан кун тартибида турган муҳим вазифалар ҳақида мулоҳаза юритилади.

Журналнинг ўтган йилги ва бу йилги сонларида шаҳар кишилари ҳаёти, шунингдек, ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароити проблемаларига бағишланган бир қатор мазмундор мақолаларни ҳам ўқидик.

Журналдаги энг яхши материалларнинг муҳим томони шундаки, улар турмушнинг актуал масалаларига ўқувчилар эътиборини тортиб, бу масалалар тўғрисида ўй ва мулоҳазалар уйғотади. Мирзакалон Исмоилийнинг «Ёлғиз ўғил» деб аталган мақоласида коммунистик тарбия муаммолари қаламга олинади, ота-онанинг жамият олдидаги, халқ ва эл-юрт олдидаги бурчи юзасидан мулоҳаза юритилади.

Журналда эълон қилинган яхши материаллар ҳақида гап кетар экан, шубҳасиз, санъатшунос олим Т. Турсуновнинг «Дэвр, талаб, ўйлар» деб аталган мақоласини четлаб ўтиб бўлмайди. Драматургия ва театршунослик масалаларига бағишланган бу мақола «Меҳнат ва турмуш» олдида турган идеологик вазифаларга яхши хизмат қилади. Унда санъатнинг соф назарий масалалари эмас, балки санъатнинг турмуш билан, меҳнаткаш халқ эстетик дидини тарбиялашдаги роли масаласи билан бевосита боғлиқ фактлар ва муаммолар кўтарилади. Санъатшуноснинг бу мақоласида санъат асарларини пропаганда қилиш масаласи билан шуғулланадиган муассасалар ва мутахассислар ўйлаб кўриши лозим бўлган ҳаққоний мулоҳазалар бор. Булар журналнинг энг яхши ишлари ҳисобланади.

Бироқ, «Меҳнат ва турмуш» ҳамма имкониятларидан етарли фойдаланяпти, деб бўлмайди. Аввало шуки, журналнинг ғоявий-тематик йўлига ҳар доим қатъий амал қилинмайди. Эълон қилинаётган материаллар орасида журналнинг асосий мақсадига, вазифаларига, ғоявий-тематик йўналишига бевосита жавоб бермайдиганлари ҳам талайгина. Худди шу гапларни, масалан, адабиёт мавзуидаги материаллар ҳақида айтиш мумкин. Журналда адабий-танқидий мавзуларда, бевосита бадиий жанрларда яхши материаллар берилаяпти. Лекин адабий жараёнга журнал ўз нуқтаи назари ва йўналишидан келиб чиқиб, ёндашишга тўла-тўкис уриняпти, деб айтиш қийин. Масалан, «Меҳнат ва турмуш» журнали адабиётда даврнинг энг етакчи темаларидан бири — меҳнат темасининг бадиий ўзлаштирилиши масаласида жонкуярлик кўрсатмаяпти. Меҳнат кишилари образининг яратилиши бўйича адабиётимизда қўлга киритилган ютуқлар ва камчиликлар ҳақида жиддий адабий-танқидий мақолалар беришни ўйлаб кўрмаяпти. Биз журналда меҳнаткашларнинг турмуши масалалари чуқур очилган, ўткир проблемалар қўйилган очеркларини, меҳнат кишиси образи яратилган шеърий ва насрий асарларни ўқишни жуда-жуда истар эдик.

Журналда «Халқ хизмати», «Сўз мулкига сайёҳат» каби рубрикалар остида ҳам материаллар берилмоқда. Лекин уларнинг сифати ҳар доим ҳам кўнгилдагидек эмас. Масалан, «Халқ хизмати» рубрикаси остида асосан ниҳоятда жўн хабарлар берилади. Бундан ташқари, «Сўз мулкига саёҳатда эса аксар ҳолларда кенг ўқувчилар оммасини эмас, балки мутахассисларнигина қизиқтирадиган сўзлар изоҳланади.

Шунингдек, босилаётган айрим материалларда турмуш ҳодисалари чуқур тадқиқ этилмайди. Улар моҳият эътибори билан каттароқ ҳажмдаги ахборотларга ўхшаб кетади. Журнал саҳифаларида И. Ражабовнинг «Музикамиз хазинаси», М. Ҳасанхўжаева ва Р. Аскархўжаеванинг «Савдо ва харидор», Т. Абдураҳмонованинг «Ҳаёт чашмаси», В. Урицкийнинг «Чўпон ўғли», А. Абдувоҳидовнинг «Юксалиш». О. Қобиловнинг «Ойдиннинг ижод лабораторияси». Ю. Шомансурнинг «Ҳаётий образлар», А. Кулжоновнинг «Ҳаёт ва бадиий ҳақиқат», Т. Қодированинг «Замон ва архитектура» сингари мақолалари, лавҳаларида бир талай тўғри мулоҳазалар ўртага ташланади, маданий турмуш, меҳнат фаолияти, сўз санъати, театршунослик, музикашуносликка оид масалалар кўтариб чиқилади. Лекин улар юқорида биз эслатиб ўтган нуқсонлардан ҳоли эмас.

Масалан, «Қишлоқ қурилиши проблемалари» мақоласида шундай гаплар бор: «Республикамиздаги кўпгина қишлоқларда ҳозирги замон архитектурасининг энг яхши намуналарини кўриш мумкин. Уларда обод жамоат марказлари, тўла комплексдаги оммавий хизмат кўрсатиш корхоналари, қулай ва шинам турар-жой бинолари мазкур ернинг иқлими, ер-сув шароити ва аҳолининг истак эҳтиёжи ҳисобга олинган ҳолда жойлаштирилган». Хўш, қайси қишлоқларда аҳвол шундай? Муаллиф булардан икки-учтасини санаб ўтади. Лекин биронтасини алоҳида олиб атрофлича таҳлил қилмайди, қишлоқнинг маданий қиёфаси аниқ гавдалантирилмайди.

«Ҳаёт ва бадиий ҳақиқат» деб номланган мақолада филология фанлари кандидати Аҳқабой Кулжонов бадиий образларнинг реал асоси, характерларнинг ижтимоий салмоғи, турмуш воқеаларини типик, ҳаққоний образлар орқали кўрсатиш хусусида эътироз талаб қилмайдиган умумий мулоҳазаларни баён этиб, «шу нуқтаи назардан қараганда «Кунлар». «Ғубор», «Одамлар нима деркин?», «Баҳор қайтмайди», «Меҳр», «Ҳижрон», «Меҳр кўзда» каби қиссаларда талай камчиликлар мавжуд», деб уқтиради. Лекин, даъволарини конкрет таҳлил билан исботламайди. Ҳолбуки, ўқувчи учун кераги, зарури конкрет мулоҳазалар, конкрет далиллардир. Ахир, «Талай камчиликлар» нимадан иборат эканини китобхонлар билиши лозим-ку?! У яна шунинг учун зарурки, А. Кулжонов «Талай камчиликлар мавжуд» деб даъво қилаётган ўша қиссалардан айримлари танқидчиликда ижобий баҳоланган.

Р. Файзибоеванинг «Бу — ҳамманинг иши»мақоласидаги қуйидаги фактлар билан танишайлик: «Масалан, Қўрғонтепа районида маданият уйи қурилиши ҳақида 26 та таклиф, кўчаларни электрлаштириш, асфальтлаш ҳақида 10 та таклиф, районларда маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, қишлоқларда тикувчилик устахоналари, кийимларни кимёвий тозалаш пунктлари ташкил этиш ҳақида 54 та таклиф, колхоз клубларида лекциялар, савол-жавоб кечалари уюштириш хусусида 25 та таклиф, қишлоқда кино санъатини яхшилаш, музейлар ташкил этиш, янгича маросимларни кенг қулоч ёйдириш ҳақида эса 40 та таклиф ёзилди». Мақоладаги бу рақамлар, шубҳасиз, қандайдир қадр-қимматга, салмоққа эга. Бироқ, улар «тилга» киритилмайди, ижтимоий муаммолар моҳиятини ёритишга қаратилмайди, меҳнаткаш халқнинг маънавий-маданий ҳаёти тўғрисида конкрет тасаввур туғдирмайди.

Журналда маданий ҳаёт, ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг мураккаб ва актуал муаммоларини, мунозарали масалаларни чуқур ёритиб бериши билан кенг ўқувчилар тилига тушган мақолаларга танқислик сезиляпти. Журналнинг шу йилги январь сонида босилган ёзувчи Назир Сафаровнинг раҳбарлик санъатига бағишланган мақоласи диққатга сазовор. Унда таниқли ёзувчимиз бирор ташкилотга, колхоз ёки совхозга бошчилик қилиш ўзига хос санъат эканлигини уқтириб, бу соҳадаги ижобий ва салбий ҳолатни конкрет мисоллар таҳлили билан кўрсатиб беради. Бундай материаллар, афсуски, журналда камёб ҳодиса бўлиб қоляпти.

Журнал редколлегияси ва ижодий ходимлари юқоридаги фикр-мулоҳазаларни инобатга олиб, журналнинг янада таъсирчан ва мазмунли, мароқли ва ўқимишли бўлиб чиқишига эришадилар, деб умид қиламиз.

Н. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

Биринчи программа. 12.30—МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Мультфильм. 18.50 — Қувноқ пионер ёзи. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Мушоира давом этади. 20.10— Ахборот. 20.30 — Экран қуйлари. 21.30 — «ВАҚТ». 22.00 — **Футбол** «ЗАРЯ» — «АРАРАТ». **Иккинчи программа.** 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Телефильм. 11.30 —Ўқувчилар учун кўрсатув. 12.00 — **Сенинг дўстларинг** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.25 — Спорт кундалиги. 19.55 — Бадиий фильм. 21.30 — Врач маслаҳати. 21.40 — Ҳужжатли фильм. 22.10 — Ўн минут музика. 22.20 — **Шоҳсанам ва Ғариб** (бадиий фильм). **Учинчи программа.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.10 — **Малласоч ва каптарча** (бадиий фильм) 20.05 — Фильм-концерт. 20.35 — Телефильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/VII да **Севги тумори**, 26/VII да **Жизель**, 27/VII да **Тановар**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/VII да **Йўқолган узук**, 27/VII да **Бой ила хизматчи**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — НАВОИЙ номли (10.00, 14.00, 17.20, 20.30), ҲАМЗА номли (11.00, 14.45, 17.30, 20.45).

Анжелика ва қирол (2 серия) «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 15.00, 18.00, 20.45), «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 16.00, 17.00, 20.00).

Гигант (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 14.00, 17.00, 20.30).

Линанинг қисмати; Ваъда — «ЧАЙКА» — (11.00, 14.00, 17.00, 20.30).

Муҳаббат қаримайди — «СПУТНИК» (11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00).

Сайха — (10.00, 13.00, 16.00). **Гроссмейстер** (19.00, 21.00): — «ЎЗБЕКИСТОН».

Бодом гуллаганда — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Сирли орол; Шундайку-я... — «МОСКВА» (11.00, 14.00, 17.30, 20.30).

Қорақум қўйнида — «ДРУЖБА» (19.00, 21.00).

Шундай муҳаббат бу; Тақдир — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 14.00, 17.30, 20.30).

ЁЗГИ БИНОДА

Гигант (2 серия) — «ФЕСТИВАЛЬ».

Гроссмейстер — «ХИВА».

Тилла зирак — «РАКЕТА».

Умидимиз денгизи — ТЕЛЬМАН номли.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг ЛЕНИН ОРДЕНЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПАХТАЧИЛИК ИНСТИТУТИ (СоюзНИХИ) вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лабораториялар бўйича катта илмий ходимлар (фан докторлари ёки кандидатлари): — алмашлаб экиш (2 ўрин), агротехника (3), уруғшунослик ва тола технологияси, мелиорация (2), суғориш (4), сув режими, агрохимия (5), физиология (4), дефолиация ва гербицидлар (4), ғўза вилтига қарши кураш (2), тажрибалар ва оммавий анализлар методикаси (2), қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши экономикаси ва ташкил этилиши бўлими бўйича, ўзлаштириш сектори бўйича.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ариза ва ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 702133, Тошкент область, Оржоникидзе район, «ОҚҚОВОҚ» алоқа бўлими.

ТОШКЕНТ ЗОНАЛ ТУРАР-ЖОЙ ВА ЖАМОАТ БИНОЛАРИНИ ТИПОВОЙ ВА ЭКСПЕРИМЕНТАЛ ЛОЙИҲАЛАШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ («ТашЗНИИЭП»)

1973 йилга қуйидаги мутахассисликлар бўйича аспирантурага

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги ва сиртқи — қурилиш конструкциялари, иссиқлик билан таъминлаш ва вентиляция, қурилиш экономикаси, турар-жой ва жамоат бинолари архитектураси;

кундузги — қурилиш ишлаб чиқаришининг технологияси;

сиртқи — шаҳарлар қурилиши, район планировкаси ва қишлоқ аҳоли пунктларининг планировкаси.

Аризалар 20 сентябргача қабул қилинади.

Имтиҳонлар 1 октябргача ўтказилади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар, Почтамт.

СССР ДАВЛАТ БАНКИНИНГ МАРҒИЛОН ШАҲАР ҲИСОБ-КРЕДИТ ТЕХНИКУМИ 1973—1974 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникумда «Пул муомаласи ва кредит», «Давлат банкида ҳисоб ва техника» бўлимлари бўлиб, Давлат банкининг бўлимларида ишлаш учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўрта малакали ходимлар тайёрлайди:

1. Давлат банкининг кредит инспекторлари.
2. Давлат банкининг экономист-бухгалтерлари.

Техникумда ўқишлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқишга 30 ёшгача бўлган, тўлиқсиз ўрта ва ўрта мактабларни битирган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати тўлиқсиз ўрта мактабни битирганлар учун —3 йил, ўрта мактабни битирганлар учун — 1 йилу 10 ой.

Техникумга кирувчилар СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги тасдиқлаган программа бўйича қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар:

Тўлиқсиз ўрта маълумотлилар — она тилидан (диктант), математикадан (оғзаки).

Ўрта маълумотлилар — она тилидан (иншо), математикадан (оғзаки).

Ўқишга кирувчилар директор номига ёзилган аризага танлаган мутахассисликни кўрсатиб, қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), соғлиги ҳақида справка (286-форма), бош кийимсиз олинган 4 дона сурат (3Х4), туғилганлик ҳақида гувоҳномадан кўчирма (ёки паспортни кўрсатилади), ҳарбий билети ва ҳарбий ҳисобга олиш гувоҳномаси.

Аризалар ўрта маълумотлилардан 15 августгача; тўлиқсиз ўрта маълумотлилардан 30 июлгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Техникумда ўқувчилар умумий қоидага асосан стипендия ва ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Марғилон шаҳар, Ленин кўчаси, 123 «а»-уй (16-мактабнинг собиқ биноси). «Марғилон — Эшонгузар» автобусининг «16-мактаб» бекати. Телефонлар: 3-22-20, 3-22-23.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА

Сувда қутқариш жамиятининг Марказий Совети гражданлар, шунингдек ташкилотлар, корхоналар, колхозлар ва совхозлар ихтиёрида бўлган сузиш воситаларини

РЎЙХАТДАН ЎТКАЗИШГА КИРИШДИ

Рўйхатдан ўтказиш қуйидаги жойларда ўтказилади:

Тошкент область ва Тошкент шаҳрида — **Хуршид кўчаси, 8-уй, «Победа» боғи.**

Қолган областлар ва Қорақалпоғистон АССРда — сувда қутқариш жамиятининг область советларида.

Бошқа муассасаларда рўйхатдан ўтказилган сузиш воситалари ҳақиқий эмас.

Рўйхатдан ўтказилмаган сузиш воситалари тортиб олинади.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси, СССР Адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими ва пропаганда бюроси, Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениеси ёзувчи-журналист **Теша САЙДАЛИЕВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Давлат план комитети коллективи бўлима бошлиғи М. Кенжабоевага отаси **Қувват НАЗАРОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер **Мўминжон Аҳмедович АЛИЕВнинг** вафот этганлигини билдириб марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли Травматология ва ортопедия илмий текшириш институти коллективи институт директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Н. М. Шоматовга отаси **Шомуҳаммад МИРАҲМЕДОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26
ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 03541.